

تجدید

هفته نامه اجتماعی، سیاسی، فرهنگی
سال هفتم، شماره ۳۵۲، ۸ صفحه، قیمت: ۴۰۰۰ تومان
شنبه ۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۳، ۲۰ آوریل ۲۰۲۴

سرمقاله

سعید قصابیان

تنبلی در دوره آخرت
وگره‌های تاریخی

یادداشت

مجید کوردزی

چنگا بستن کاپ
ولام‌های پانگی

یادداشت

البرت بقریان

نرخ سازه
دور بازو لوری

یادداشت

حسین الله‌فلاح‌پیشه

ورود پیک
تنام چپاری

w w w . t a d b i r e t a z e n e w s . c o m

«تدبیر تازه» در گفتگو با کارشناسان آثار
زبان با افزایش نرخ تسهیلات بر اقتصاد
کشور گزارش می‌دهد

افزایش چراغ خاموش نرخ سود تسهیلات

گپ

وام‌های بانکی برای تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران می‌تواند منبع مهمی جهت تأمین مالی کسب و کار آنها باشد. البته شرایط و ضوابط وام‌های بانکی بستگی به عوامل مختلفی از جمله اعتبار وام‌گیرنده، هدف وام و شرایط کلی اقتصادی متفاوت است. به طور کلی، نرخ بهره وام‌های تجاری بالاتر از وام‌های شخصی است، چرا که ریسک مرتبط با سرمایه‌گذاری‌های تجاری بیشتر است. اما بی تردید این نرخ بهره بالا می‌تواند بر تورم تأثیر مضاعفی داشته باشد، اگر چه این تنها یکی از بسیاری از عوامل مؤثر بر تورم است اما زمانی که نرخ بهره بالا باشد، هزینه‌های استقرار برای مشاغل افزایش می‌یابد. که منجر به کاهش سرمایه‌گذاری‌ها، فعالیت‌های اقتصادی و همچنین تورم می‌شود. بانک مرکزی نقش مهمی در نظام پولی و کل اقتصاد کشور دارد و وظایف اصلی آن به طور کلی شامل کنترل و تنظیم...

شهرام شریعتی، فعال حوزه معدن
در گفتگو با «تدبیر تازه» مطرح کرد:

محیط زیست حلقه مفقوده سیاست‌های دولت

شهرام شریعتی، فعال حوزه معدن در مورد دغدغه‌های محیط زیستی معدن‌داران و معدن‌کاران گفت: باید این را در نظر بگیریم که محیط زیست یک موضوع کلان اجتماعی و فنی است و متولی این موضوع دولت است؛ به طوری که دولت موظف است بر اساس مالیاتی که دریافت می‌کند و بر اساس حقوق دولتی که از معدن‌کار می‌گیرد به کار معدن نظارت کند و در اصل باید این موضوع دغدغه اصلی دولت باشد ولی متأسفانه، نه تنها این دولت بلکه دولت‌های قبل به ویژه دولت فعلی اصلاً دغدغه بخش صنعتی، معدنی، محیط زیستی و اقتصادی را نداشته‌اند که بخواهند نظارت عالی روی بحث محیط زیست داشته باشند. وی در گفتگو با «تدبیر تازه» ادامه داد: درست است که بر اساس قانون، معدن‌دار مکلف است ولی دولت‌ها نیز، مکلف هستند و این وظیفه...

ورود خودروهای وارداتی همچنان با آماو
اگرهای فراوانی روبرو است

تیغ دوله واردات خودرو

یک کارشناس صنعت خودرو بیان کرد: خودروهایی که کار کرده بیشتر به یک ابزار تبدیل شده است، به این معنا که هر وقت قیمت خودرو رو به گرانی حرکت می‌کند و عرضه خودرو کم می‌شود، دولت این را دستاویزی قرار می‌دهد که به این وسیله قیمت خودرو در بازار کنترل شود. چند ماهی است که آیین‌نامه واردات خودروهایی که کار کرده در هیات دولت تصویب شده؛ اما ابلاغ نمی‌شود. از همان ابتدا هم مشخص بود که صحبت از واردات خودروهایی دست دوم، با آما و اگرهای متعددی مواجه و لقمه‌ای بزرگتر از دهان برای دولتی است که در کار واردات خودروهایی نو عملکرد مطلوبی نداشته است...

کارت سوخت جایگاه‌داران کلاً جمع‌آوری
نمی‌شود

سهمیه بنزین تغییری نمی‌کند

مدیر عملیات شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی گفت: تا زمانی که دولت تصمیم خاصی در زمینه مصارفی که بیشتر از سهمیه کارت وجود دارد؛ اتخاذ نکند، کارت‌های جایگاه‌داران کلاً جمع‌آوری نمی‌شود. علی‌اکبر عرب‌عمری در گفت‌وگو با ایلنا، درباره جمع‌آوری کارت‌های جایگاه‌داران اظهار داشت: ما در اسفند به ازای هر دو نازل یک کارت تعیبه کرده بودیم که در جایگاه‌های پر تردد در اختیار جایگاه قرار داده می‌شد و در جایگاه‌های خلوت نیمی از کارت‌ها در اختیار جایگاه‌دار قرار می‌گرفت. در ایام تعطیلات باتوجه به اینکه حجم مسافرت‌ها افزایش پیدا می‌کند ما تعداد کارت‌های آزاد جایگاه را اضافه کردیم یعنی مخصوصاً در مسیرهای پر تردد تعداد کارت...

۱۹ ماه پس از انداز کامل دستمزدهای خرید یک «پراید ناچنگ»

مزد روزانه کارگران فقط ۳ دلار!

گپ

در گفتگو با کارشناسان
بررسی شد

چشم انداز بازار اجاره بها در سال جدید

کم کم بازار مسکن وارد فصل جدید از نقل و انتقال می‌شود. آن طور که مشاوران املاک می‌گویند، فاصله گرفتن نرخ‌های پیشنهادی اجاره بها با قدرت پرداختی مردم، مهم‌ترین عامل در فضای مبهم بازار اجاره است. بررسی‌ها نشان می‌دهد نرخ‌های پیشنهادی اجاره در ماه‌های اخیر نوسان بیشتری را تجربه کرده است تا برگی دیگر از تورم در زندگی...

گپ

یک جامعه‌شناس: مادامی که زنان درباره حجاب اقناع
نشوند امکان اعمال آن وجود ندارد

احتمال وقوع مهاجرت توده‌ای از ایران

گروه اجتماعی: وقتی سال گذشته راد باره جامعه ایران مرور می‌کنیم یکسری اسامی، مفاهیم، نگرانی‌ها، و پدیده‌ها دائم تکرار می‌شود، مثلاً سال گذشته ایده مهاجرت خیلی مطرح شد، یا یکی دو سالی هست که زن و همه مسائل وابسته به آن پررنگ‌تر از گذشته مورد توجه قرار می‌گیرد، مثلاً همین مسئله حجاب را در نظر بگیریم، مسئله‌ای که هنوز هم ادامه دارد. مسئله اشتغال و امید به آینده هم...

گزارش

سپاه به آمریکا «نسبت به هر گونه پشتیبانی
و مشارکت در ضربه به منافع ایران» هشدار داد

تابوشکنی ایران با حمله مستقیم به تل آویو

گروه سیاسی: شنبه شب در پاسخ به حمله اسرائیل به سفارت ایران در دمشق، ایران عملیات موشکی و پهپادی خود را با شلیک ده‌ها موشک و پهپاد به اسرائیل انجام داد. اطلاعاتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از «شلیک و اصابت چندین فروند موشک و پهپاد به سوی اسرائیل» خبر دادند. روزنامه معاریو به نقل از منابع امریکایی تأیید کرد که برآوردها حاکی از شلیک ۱۵۰ موشک و پهپاد به سمت اسرائیل است و...

«تدبیر تازه» از افزایش مهاجرت مستاجرانی گزارش می‌دهد

حاشیه نشینی مستاجرانی

گپ

مدیر عملیات شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی گفت: تا زمانی که دولت تصمیم خاصی در زمینه مصارفی که بیشتر از سهمیه کارت وجود دارد؛ اتخاذ نکند، کارت‌های جایگاه‌داران کلاً جمع‌آوری نمی‌شود. علی‌اکبر عرب‌عمری در گفت‌وگو با ایلنا، درباره جمع‌آوری کارت‌های جایگاه‌داران اظهار داشت: ما در اسفند به ازای هر دو نازل یک کارت تعیبه کرده بودیم که در جایگاه‌های پر تردد در اختیار جایگاه قرار داده می‌شد و در جایگاه‌های خلوت نیمی از کارت‌ها در اختیار جایگاه‌دار قرار می‌گرفت. در ایام تعطیلات باتوجه به اینکه حجم مسافرت‌ها افزایش پیدا می‌کند ما تعداد کارت‌های آزاد جایگاه را اضافه کردیم یعنی مخصوصاً در مسیرهای پر تردد تعداد کارت...

گفت و گو

عنابتسانی، نماینده مجلس

در گفت و گو با «**تدبیر تازه**» مطرح کرد:

خروج از بحران با اعتماد به بخش خصوصی

محیوبه‌بیدکی
روزنامه‌نگار

گروه سیاسی: «همه‌کاره بودن دولت در ایران» از جمله مسائلی است که به باور بسیاری از کارشناسان همواره اقتصاد ایران را به چالش کشیده است. طبق این دیدگاه تا وقتی همه امور اجرایی کشور در اختیار دولت است نه تنها اوضاع اقتصادی ایران بهتر از این نمی‌شود بلکه باوجود تحریم‌ها دراین حوزه باید منتظر روزهای بدتر از این هم باشیم. در همین رابطه علی اصغر عنابتسانی نماینده مجلس شورای اسلامی ضمن انتقاداز عملکرد اقتصادی دولت، با بیان اینکه در هیچ کشوری از دنیا دولت‌های پیشرفته نقش اجرایی ندارند، به خبرنگار «نقش اقتصاد» گفته است: در اکثر کشورهای دنیا، دولت‌ها نه تنها نقش اجرایی ندارندبلکه راهبر هستند، بطور حتم در کشور مسائیز دولت باید نقش اجرایی و مقررات خود را کاهش داده و از عرصه تولید به طور کامل کنار برود حتی تولید کنندگان شبه دولتی نیز باید میدان را برای مشارکت مردم فراهم کنند. علی اصغر عنابتسانی با بیان اینکه دولت مشخصاً مسئول امور جاری در کشور است، گفت: قطعاً دولت باید دست‌های دراز خود را از امور جاری کشور بیرون بکشد و به جوانان، مردم و بخش خصوصی اعتماد کند. تحت این شرایط مردم نیز امور کشور را مدیریت خواهند کرد.نماینده سبزوار، چغلیانی، جوین، خوشاب، داورزن و خوشاب در با بیان اینکه دولت باید همه امور را به مردم واگذار کند، تأکید کرد: یکی از عوامل جدی بی‌اعتمادی مردم دخالت بیش از اندازه دولت در امور است زمانی مردم از مدیریت اموال خود خودداری می‌کنند که ببیننداین سرمایه در دست دیگری است در واقع دولت نیز باید نقش کنترل کننده، نظارت و رهبری داشته باشد اما متأسفانه دولت‌ها نقش اجرایی را بازی می‌کنند.وی با بیان اینکه در هیچ کشوری از دنیا دولت‌های پیشرفته نقش اجرایی ندارند، تصریح کرد: در اکثر کشورهای دنیا دولت‌ها نه تنها نقش اجرایی ندارند بلکه راهبر هستند، بطور حتم در کشور مسائیز دولت باید نقش اجرایی و مقررات خود را کاهش داده و از عرصه تولید به طور کامل کنار برود حتی تولید کنندگان شبه دولتی نیز باید میدان را برای مشارکت مردم فراهم کنند. عضو کمیسیون اجتماعی با تأکید بر تلاش مجلس و دولت در واگذاری امور به دست مردم، یادآور شد: در واقع نامگذاری شعار سال توسط مقام معظم رهبری به این دلیل است که دولت و مجلس باید همه تلاش خود را انجام دهند تا تولید به دست مردم سپرده شود چرا که در هر اموری اگر مشارکت مردمی باشد شاهد موفقیت آنان هستیم و نمونه بارز آن را در ازدواج و انتقال اسناد مشاهده می‌کنیم.

این نماینده مجلس با بیان اینکه قطعاً ما باید مردم را باور کنیم و تمام امور را به آنان بسپاریم، اظهار داشت: در واقع جای سؤال اینجاست که دولت چرا باید برای مردم مجوز صادر کند و چرا صدور مجوز را به خود مردم واگذار نمی‌کند، با واگذاری امور به آنان مسئولیت پذیر شده و کشور را اداره می‌کنند در واقع دولت تمام امور را تحت اختیار خود قرار داده و ادعای دارد که مردم انگیزه‌ای برای مشارکت ندارند.

وی پیرامون استفاده از نیروهای خارجی در ساخت و ساز و سایر موارد دیگر در کشور، یادآور شد: بدیهی است که استفاده از نیروی کار کشورهای دیگر به معنای دانش فنی خارجی بسیار مطلوب است چرا که از هر دانش بکر و نوینی در کنار علم و دانش کشور خود باید استفاده بهینه شود و از ورود دانش و فناوری نباید ممانعت کنیم.

عضو کمیسیون اجتماعی در مجلس شورای اسلامی با تأکیدبر اینکه استفاده از دانش مدرن و فنی روز دنیا در صنعت ساخت و ساز یا تولیدات دیگر اقدام بسیار هوشمندانه‌ای است، افزود: بدیهی است که استفاده از دانش مدرن و فنی روز دنیا در صنعت ساخت و ساز یا تولیدات دیگر اقدام بسیار هوشمندانه‌ای است اما اگر این طرح به معنای تنگ شدن عرصه برای مردم در کشور باشد، همچنین ظرفیت‌های بخش خصوصی و ظرفیت‌ها بزرگی که در حوزه توسعه‌گری شهری کشور وجود دارد، کنار گذاشته شود، نتیجه عکس در پی دارد، به عنوان مثال خودروی خارجی باید به کشور وارد شود اما این واردات با تعرفه‌گذاری همراه باشد تا توان تولید خودروی داخلی را از بین نبرد تا در بازار رقابت ایجاد شود.عنابتسانی در پایان خاطر نشان کرد: قطعاً باید با استفاده از دانش فنی و به روز دیگر کشورها در کنار مشارکت مردم در امور داخلی و تولید در راستای سازندگی کشور اقدام کنیم و دولت با سپردن امور به دست مردم اعتماد آنان را جلب کند و ظرفیت‌های بخش خصوصی و ظرفیت‌ها بزرگی در حوزه توسعه را در نظر گیرد.

بازتاب

قانون کاهش مدت سربازی تا شهریور ماه اجرایی می‌شود

ابوالفضل ابوترابی نماینده نجف‌آباد در مجلس با اشاره به موافقت شورای نگهبان با مصوبه کاهش دوره سربازی و تعیین تکلیف مشمولان غایب، به کاهش مدت سربازی به ۱۴ ماه طبق این قانون خیر داد و گفت: مدت خدمت سربازی حداکثر ۱۴ ماه است که بسته به چهار نوع منطقه آب و هوایی متغیر است و در شرایط آب و هوایی در مناطق مرزی مدت خدمت سربازی به ۹ ماه با آموزش کاهش یافته است. وی گفت: طرح مذکور باید حداکثر تا شهریور ماه اجرایی شود.

۲

شنبه ۱۷دیپهشت ماه ۱۴۰۲
سال هفتم شماره ۳۵۲

سیاسن

یادداشت

ورود به جنگ تمام عیار؟

حشمت‌الله‌فلاحپیشه‌نماینده سابق مجلس

در باره حمله پهبادی_موشکی سپاه به اسرائیل معتقدم آن‌چه که اتفاق افتاد، نشان دهنده نزدیک شدن به یک درگیری تمام عیار است، به‌طور مشخص اگر اسرائیلی‌ها واکنش نظامی بدهند، دو طرف وارد جنگ تمام عیار می‌شوند. خیلی از اتفاقات از جمله حمله به کنسولگری، حمله به داخل خاک ایران و حالا هم اقدام نظامی گسترده ایران، که اقدامی با هدف مقابله به مثل بود و برای رساندن این پیام به اسرائیل بود که در صورت شکل‌گیری جنگ فراگیر، آسیب‌پذیری آن‌ها جدی خواهد بود، برای اولین بار است که بین دو کشور ایران و اسرائیل شکل می‌گیرد. به هر حال اقدام نظامی ایران، بسیار دقیق برنامه‌ریزی شده بود، که اماکن نظامی اسرائیل مورد حمله قرار گیرد و اگر همراهی پدافندهای منطقه‌ای آمریکا و انگلستان نبود، حتماً آسیب‌پذیری‌های اسرائیل بیشتر می‌شد. در حال حاضر همان فضای رسانه‌ای که در ایران

سپاه به آمریکا «نسبت به هر گونه

پشتیبانی و مشارکت در ضربه

به منافع ایران» هشدار داد

تابوشکنی ایران با حمله مستقیم به تل آویو

رسول سلیمی
روزنامه‌نگار

گروه سیاسی: شنبه شب در پاسخ به حمله اسرائیل به سفارت ایران در دمشق، ایران عملیات موشکی و پهبادی خود را با شلیک ده‌ها موشک و پهباده به اسرائیل انجام داد. اطلاعاتیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از «شلیک و اصابت چندین فروند موشک و پهباد به‌سوی اسرائیل» خبر دادند. روزنامه معاریو به نقل از منابع امریکایی تأیید کرد که برآوردها حاکی از شلیک ۱۵۰ موشک و پهباد به سمت اسرائیل است و مهم‌ترین هدفی که تاکنون اصابت موشک به آن تأیید شده به فرودگاه رامون در جنوب فلسطین اشغالی در نگو (نقب) که جایگزینی برای فرودگاه ایلات است، بوده است. سخنگوی ارتش اسرائیل هم اعلام کرد فرودگاه نظامی اسرائیل در حمله موشکی ایران مورد اصابت قرار گرفت.

در همین راستا سواز همان دقایق اولیه عملیات نظامی ایران به اسرائیل، نماینده دائم ایران در سازمان ملل متحد طی بیانیه‌ای اعلام کرد: «اقدام نظامی ایران بر اساس بند ۵۱ منشور سازمان ملل متحد در خصوص دفاع مشروع در پاسخ به تجاوزات رژیم صهیونیستی می‌اما کن دیپلماتیک مادر دمشق بود. موضوع را می‌توان به نتیجه رسیده تلقی کرد. با این حال، اگر رژیم اسرائیل مرکب اشتباه دیگری شود، پاسخ ایران به طور قابل توجهی شدیدتر خواهد بود. این درگیری بین ایران و رژیم سرکش اسرائیل است که آمریکا باید از آن دور بماند.»

این اولین باری است که ایران از خاک خود علیه اسرائیل حمله می‌کند. مادر ادامه موج‌های حمله ایران به اسرائیل را بررسی می‌کنیم:

■ موج اول: حملات پهبادی

الجزیرت اولین خبر گزار می‌بود که به نقل از منابع امریکایی خبر از حمله گسترده پهبادی ایران به اسرائیل داد. سپس بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل در پیامی ویدئویی گفت که کشورش برای یک «حمله مستقیم» از طرف ایران آماده است. او خطاب به مردم اسرائیل گفت سیستم‌های پدافندی اسرائیل آماده شده و نیروهای مسلح آماده واکنش هستند.

انتشار خبر پرواز پهبادها از ایران، که جزء اطلاعات نظامی به شمار می‌رود اولین بار از سوی امریکایی‌ها انجام شد و این افزایش اخبار آغاز عملیات ایران در امتداد استراتژی رسانه‌ای غرب دو لوکر این بود که امریکا پیش از هر حمله نظامی روسیه، دست به افشای اطلاعات سری می‌زد. در ادامه ارتش اسرائیل بود که در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت که ایران «پهبادهایی از خاک خود به سمت خاک اسرائیل پرتاب کرد و این تهدید چندین ساعت طول می‌کشد تا به اسرائیل برسد.» اکثر پهبادها در استان‌های نینسان، بصره، ناصریه، سلیمانیه و حتی استان الانبار در غربی‌ترین نقطه عراق و هم مرز با اردن دیده شدند؛ اما مسیر پهبادها با عبور از کشور عراق و سپس اردن وارد اسرائیل می‌شدند. کل زمانی که این پهبادها در آسمان عراق مشاهده‌شدند ۵۰ دقیقه بود و در این راستا عراق، اردن و لبنان تمامی پروازهای خود را تا فردا صبح کاملاً مسدود کرده است. ایالات متحده نیز بعد از اعلام اینکه حملات ایران به اسرائیل آغاز شده، افزود که رئیس‌جمهور جو بایدن با بازگشت به کاخ سفید در جریان پیوسته وضعیت قرار دارد. این در حالی است که کاخ سفید پیام داده امریکا در کنار مردم اسرائیل می‌ایستد و از مقاومت آن‌ها در برابر تهدیدات ایران حمایت می‌کند.

در مواجه با انتشار اخبار حمله ایران به اسرائیل، روزنامه «تایمز آف اسرائیل» به نقل از دو منبع امنیتی در اردن نوشتند که پدافند هوایی این کشور «هر پهباد ایرانی که حریم هوایی» مان را نقض کند، سرنگون خواهد کرد. این رسانه به نقل از این دو منبع نوشت که «پدافند هوایی اردن آماده رهگیری و سرنگونی هر هواپیمای

مطرح بود. الان در سرزمین‌های اشغالی مطرح است و بحث نوع حمله متقابل اسرائیل بحث اساسی سرزمین‌های اشغالی است. نوع واکنش کشورهای غربی و حتی متحدان اسرائیل یک پیام جالب دارد. تقریباً همه آن‌ها به صورت یک جانبه ایران را محکوم کرده‌اند، ولی هیچ کدام از آن‌ها حتی به حق مقابله به مثل برای اسرائیل اشاره هم نکرده‌اند. این که هیچ کدام اشاره نکرده‌اند که اسرائیل مقابله به مثل کند؛ یعنی به عبارتی همگان نگران گسترش بحران هستند. به طور مشخص مقامات امریکایی از جمله بایدن و بلینکن سعی کردند، عملاً اسرائیل را به خویشتن‌داری دعوت کنند و اعلام کردند که آمریکایی‌ها وارد این جنگ نمی‌شوند. این عوامل نشان می‌دهد که ممکن است این بحران پایان گیرد.

وحشت‌بی سابقه‌ای در سرزمین‌های اشغالی شکل گرفت. به رغم این

قراردادن سفارت ایران در دمشق استفاده کرده بودند. سپاه پاسداران به آمریکا «نسبت به هر گونه پشتیبانی و مشارکت در ضربه به منافع ایران» هشدار داد که به تهدید ایران و نیز اسرائیل «علیه منافع ایران از مبدا جمله اردن و عراق ادامه خواهد داد. الحدث هم گزارش داد هواپیمای جنگنده انگلیس از قبرس برای مقابله با پهبادهای ایران به کمک اسرائیل شتافتند.

■ موج دوم: محور مقاومت
هم‌زمان با حمله پهبادی ایران، به گفته یک شرکت امنیتی دریایی، انصارالله یمن پرتاب هواپیماهای بدون سرنشین به سمت اسرائیل را آغاز کرد. حوثی‌ها در همبستگی خود با فلسطینی‌ها در غزه عملیات علیه اسرائیل و متحدانش را به‌ویژه با حمله به کشتی‌ها در دریای سرخ و خلیج عدن شدت دادند. در همین راستا شب گذشته و هم‌زمان با عملیات ایران، ده‌ها راکت از سمت جنوب لبنان و از سوی حزب‌الله لبنان به الجلیل و بلندی‌های جولان شلیک‌شد. در همین حال، منبع امنیتی به «العربییه» گفتند گروه‌های عراقی نیز حمله‌ای پهبادی از مناطق عکاشات والرطبه به‌سوی اسرائیل انجام دادند.

■ موج سوم: حملات موشکی
ساعت ۱ و ۱۲ دقیقه بامداد بسود که یک منبع آگاه به ایرنا گفت فوج نخست موشک‌های بالستیک ایران به سمت اهدافی در عمق سرزمین‌های اشغالی شلیک شد. زمانبندی ساعت شلیک موشک‌ها نشان می‌داد ساعت ۱: ۲۰ که زمان ترور سردار سلیمانی است برای رسیدن موشک‌ها به اسرائیل برنامه ریزی شده است. موج بعدی موشک‌ها از تبریز، اصفهان، کرمانشاه، ایلام و شیراز به سوی اسرائیل پرتاب شد و به گفته مقامات امریکایی در مجموع ۲۰۰ را شامل می‌شد.

موشک‌ها از آسمان کشورهای عراق و سوریه عبور کرد و تصاویری از شادی مردم این کشورها هنگام عبور موشک‌ها و پهبادها در فضای مجازی منتشر شد. از جمله موشک‌هایی که به طور مشخص خبر از شلیک آن دادند، موشک قیبر بود. خیبر یک موشک بالستیک میان‌برد از نسل چهارم خانواده موشک‌های خر مشهر ساخت وزارت دفاع جمهوری اسلامی ایران است. این موشک قابلیت تغییر و تصحیح مسیر در خارج از جورا دارد و به همین علت رهگیری آن توسط سامانه‌های دفاع ضد موشک بالستیک بسیار دشوار است. ایالات متحده و فرانسه در واکنش به آزمایش این موشک، آن را «یک تهدید جدی» و همچنین نقض قطعنامه ۲۳۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد دانستند.

■ واکنش‌ها به حملات ایران

اوایل بامداد دیروزه، گزارش‌های مختلف حاکی از به صدا در آمدن آژیر خطر در بیت‌المقدس و فعال‌شدن گنبد آهنین در این شهر منتشر شده است. تصاویری که به‌صورت زنده از بیت‌المقدس منتشر شده که حاکی از وقوع چندین انفجار در آسمان این شهر در پی فعال‌شدن گنبد آهنین است. دو مقام امریکایی تأیید کرده‌اند که ارتش این کشور توانسته است چند پهباد ایران را که به‌سوی اسرائیل شلیک شده بود، سرنگون کند. بر اساس گزارش‌ها ارتش اسرائیل به مردم این کشور هشدار داده است که ممکن است هنگام رصد و خنثی‌کردن حملات ایران، صدای انفجار و یاسقوط قطعات متلاشی پهبادهای ایران را بشنوند. هم‌زمان گزارش‌ها حاکی از به صدا در آمدن آژیر خطر در مناطق جنوبی و مرکزی اسرائیل است. خبرنگار خبرگزاری فرانسه در بیت‌المقدس نیز اطلاع داد صدای انفجار و آژیر در این شهر شنیده شده است. شبکه خبر گزارش داده مهم‌ترین پایگاه هوایی رژیم صهیونیستی در نقب هدف موشک‌های ایران قرار گرفت. این پایگاه، همان نقطه‌ای بوده که از آن هواپیماهای اسرائیلی برای هدف

که محل حجهه اماکن نظامی بود، می‌تواند باری بر دوش افراطیون رژیم صهیونیستی باشد برای این که بحران را ادامه ندهد. مشخصاً هم جریان چپ در اسرائیل و هم جریان راستی که با افراطی‌گری نتانیاهو مخالف هستند، سعی می‌کنند به گونه‌ای بحران را تمام شده نشان دهند. اگر این اتفاقات بیفتدحتی می‌تواند بر کاهش تنش در غزه اثر بگذارد ولی من معتقدم اگر امکان لازم برای افراطیون صهیونیست آنگونه که بلافاصله سعی کردند مجوز برای اقدام جدید و مقابل را در کابینه جنگ فراهم کنند، ایجاد شود، به گونه‌ای ناگوار یک جنگ عمیان شکل خواهد گرفت. دلیل آن هم این است که بلافاصله بعد از شلیک موشک‌ها، ایران تمام لانچرها و موشک‌اندازها را دوباره مجهز کرده و این بار دیگر جنگ به صورت مرحله‌ای بالا نمی‌رود و به صورت هم‌زمان شکل خواهد گرفت.

از زور، تردیدی به خود راه نخواهد داد.»

■ اسرائیل مجدداً دست به هر گونه اقدام نظامی بزند، پاسخ ایران قوی تر و قاطع تر خواهد بود
سفیر و نماینده دائم ایران در سازمان ملل نیز در نامه‌ای به شورای امنیت تصریح کرد: اگر رژیم اسرائیل مجدداً دست به هر گونه اقدام نظامی بزند، پاسخ ایران مطمئناً قوی‌تر و قاطع‌تر خواهد بود.

نماینده ایران با اعلام اینکه این اقدام در اجرای حق ذاتی جمهوری اسلامی ایران برای دفاع از خود که ذیل ماده ۵۱ منشور سازمان ملل متحد به صراحت آمده، و در پاسخ به تجاوزات نظامی مکرر رژیم اسرائیل، به ویژه حمله نظامی این رژیم در اول آوریل ۲۰۲۴، که در تناقض کامل با ماده ۲ بند ۴ منشور بود، اتخاذ شده است، یادآور شده است: متأسفانه، شورای امنیت سازمان ملل متحد در انجام وظایف خود در حفظ صلح و امنیت بین‌المللی کوتاهی کرده و به رژیم اسرائیل اجازه داده تا خطوط قرمز و اصول اساسی حقوق بین‌الملل را زیر پا بگذارد. در این نامه آمده است: چنین تخلفاتی موجب تشدید تنش‌ها در منطقه شده و صلح و امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی را به خطر انداخته است.

نماینده ایران در سازمان ملل در این نامه می‌افزاید: جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان یکی از اعضای مسئول سازمان ملل متحد، به اهداف و اصول مندرج ذیل منشور ملل متحد و حقوق بین‌الملل متعهد بوده، و بر موضع ثابت خود مبنی بر اینکه به دنبال تشدید تنش یا درگیری در منطقه نیست را تأکید می‌کند.

در این نامه آمده است: جمهوری اسلامی ایران ضمن هشدار نسبت به هر گونه تحریک نظامی بیشتر توسط رژیم اسرائیل، بر تعهد تزلزل‌ناپذیر خود برای دفاع و پاسخ شدید و مطابق قوانین بین‌الملل در برابر هر گونه تهدید یا تجاوز علیه مردم، امنیت ملی، منافع ملی، حاکمیت و تمامیت ارضی خود تأکید می‌کند.

■ فرمانده کل سپاه: عملیات ما محدود بود اما...

در همین حال سرلشکر سلّامی درباره عملیات وعده صادق گفت: گزارش دقیق، مستند و میدانی از اصابت‌ها تا این لحظه نشان دهنده این است که این عملیات با موفقیتی بیش از حد انتظار اتفاق افتاده است.

فرمانده کل سپه پاسدارانبا اشاره به نتیجه رژیم صهیونیستی توسط جمهوری اسلامی ایران که در عملیات وعده‌صادق بارم «یا رسول‌الله» صورت گرفت، گفت: تصمیم گرفتیم که یک معادله جدید بسازیم و آن این است که من بعد رژیم صهیونیستی در هر نقطه‌ای به منافع، دارایی‌ها، شخصیت‌ها و به شهروندان ما حمله کند، ما از مبدا جمهوری اسلامی ایران او را مورد تهاجم متقابل قرار خواهیم داد.

بنا به روایت فارس، وی افزود: عملیات «وعده صادق» نمونه برجسته و کاملاً واضحی از این معادله جدید است.

■ واکنش ابراهیم رئیسی به حمله موشکی و پهبادی ایران به اسرائیل
رئیس دولت سیزدهم در پیامی گفت: اقدام حکیمانه و مقتدرانه جمهوری اسلامی ایران در دفاع از تمامیت، حاکمیت و منافع ملی جمهوری اسلامی، گامی در جهت تنبیه متجاوز و ایجاد ثبات در منطقه بوده است.

سید ابراهیم رئیسی با بیان این مطلب که هر گونه ماجراجویی جدید رژیم صهیونیستی با پاسخ سنگین‌تر و پیشمان‌کننده مواجه خواهد شد، ادامه داد: به حامیان رژیم اشغالگر توصیه می‌کنیم که قدردان این اقدام متولّانه و متناسب جمهوری اسلامی ایران باشند و از حمایت کورکورانه از رژیم متجاوز صهیونیستی، که یکی از علل اصلی جری‌شدن آن رژیم در تشدید قانون شکنی و به‌سخره گرفتن حقوق و موازین بین‌المللی بوده است، دست بردارند.

اقتصاد آنلاین: عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی از تدوین طرحی در مجلس برای اصلاح نظام ارزی کشور خبر داد.

محسن زنگنه درباره اولویت‌های مجلس دوازدهم، اظهار کرد: اولویت اصلی مجلس آینده باید نظارت بر اجرای قانون برنامه هفتم توسعه باشد، چرا که تقریباً یک سال بررسی این لایحه در مجلس زمان برد و بخش‌های مختلف دولت هم درگیر آن بودند.

۱۹ ماه پسِ اندازِ کامل دستمزدهای خرید یک «پرایدهاچبک»

مزدروزانه کارگران فقط ۳ دلار!

نسرین هزاره مقدم
روزنامه‌نگار

گروه اقتصادی:بعد از ساعت‌ها مذاکره‌بی حاصل در نهادهی که قرار بوده سه‌جانبه اداره شود، حداقل دستمزد روزانه کارگران برای سال ۱۴۰۳، رقم ناچیز ۲۱۳۳۳۱۳ ریال تعیین شد. بسیاری از کارگران کشور با دستمزد پایه و مزدروزانه مشغول به کار هستند؛به این معنا که یک روز کامل کاری می‌کنند و فقط ۲۱۲ هزار تومان حقوق می‌گیرند، حقوق آن‌ها کمتر از قیمت نیم کیلو گوشت قرمز است، پولی که با آن نمی‌توان یک وعده ناهار برای یک نفر فراهم کرد.

تردیدی نیست که قدرت خرید دستمزد مصوب شورایعالی کار در همان روزهای اول فروردین، به شدت ناچیز بود؛ اما هنوز یک ماه از تصویب افزایش ۳۵ درصدی حداقل دستمزد و افزایش ۲۱۲ درصدی مزد سایر سطوح نگذشته، صعود بی‌امان و بی‌سابقه نرخ ارز، قدرت خرید و ارزش دستمزد کارگران را به کم‌ترین میزان ممکن رساند؛ از آنجا که بیشتر هزینه‌های زندگی، عملاً دلاری‌ست، اگر مزد کارگران به دلار محاسبه شود، این قدرت ناچیز بیشتر نمایان می‌گردد.

■ **مزد روزانه فقط ۳ دلار!**

در ساعات پایانی شامگاه ۲۶ فرودین، دلار در بازار آزاد به حدود ۶۷ هزار تومان رسیده؛ بنابراین، دستمزد روزانه کارگران، ۲۱۳۳۳۱۳ ریال مصوب شورایعالی کار، فقط ۳۰۱۶ دلار است؛ کارگران ایرانی برای روزی ۳ دلار کاری می‌کنند؛ دستمزد روزانه ۳ دلاری با هر متر و معیار

یارانه ارزی حذف می‌شود؟

وی تصریح کرد: یکی دیگر از اولویت‌های مجلس دوازدهم باید «اصلاح نظام ارزی» کشور باشد. این طرح به دنبال اصلاح نظام ارزی کشور است و راهکارهایی را در نظر گرفته تا نظام ارزی کشور از این آشفتگی و تصمیمات بخشی خارج شود. این طرح بسیار مفصل است؛ یکی از مسائل مهم و اصلی این طرح آن است که در آن نیامده «یارانه ارزی» حذف شود، بلکه آن را به یارانه ریالی تبدیل می‌کند و ارز را در کشور روی یک قیمت می‌گذارد. البته

در این طرح برای ارزهای خانگی، ارزهای در اختیار مردم وارز صادراتی و مشوق‌های صادراتی بندهایی در نظر گرفته شده است. منتخب مجلس دوازدهم اظهار کرد: اگر این طرح در مجلس بررسی و تعیین تکلیف شود، قطعاً در نظام ارزی کشور ثبات ایجاد خواهد شد. اگر فرصت بررسی این طرح در مجلس فعلی نباشد، قطعاً پیگیری می‌کنم تا این موضوع در مجلس دوازدهم در اولویت بررسی قرار گیرد و وضعیت نظام ارزی کشور اصلاح شود.

استاندار و بین‌المللی که بستنیم، یک دستمزد به شدت زیر خط فقر است که با آن نمی‌توان نیازهای خوراکی را در حد آنچه علیرضا خرمی، فعال کارگری و عضو شورای اسلامی کارپلی آکرپل اصفهان، «بخور و نمیر» می‌نامد، برآورده سازد.

«قدرت خرید دستمزد کارگران به پایین‌ترین میزان در تاریخ شورایعالی کار رسیده است»؛ خرمی با بیان این‌جمله می‌گوید: قبل از اتفاقات اخیر و گرانی دلار، دستمزد کارگران واقعا ناچیز بود و تکافوی هزینه‌های خوراکی را نمی‌داد؛ حالا با گرانی ارز، سقوط دستمزد به شکل بی‌سابقه‌ای، سفره‌های کارگران را از رونق انداخته است؛ دیگر چیزی در سبد خرید کارگران باقی نمانده؛ نمی‌دانیم چرا هر دولتی که می‌آید به سفره‌های خالی کارگران حمله می‌برد.

او اضافه می‌کند: کارگران متخصص و باسابقه، معمولاً مشمول سایر سطوح مزدی هستند که امسال حقوق‌شان ۲۲ درصد افزایش داشته است؛ در همین یک ماه فرودین، بسیاری از کالاها و خدمات بیش از ۳۰ درصد گران شده، تورم سال قبل هم حداقل ۵۰ درصد بوده؛ در واقع از آغاز فروردین ۱۴۰۲ تا پایان فرودین امسال، حداقل ۷۰ یا ۸۰ درصد تورم روی سبد معیشت خانوارها داشتیم اما افزایش دستمزد کارگران متخصص کشور که سرمایه ملی هستند و چرخ‌های اقتصاد را می‌گردانند، فقط ۲۲ درصد بوده است؛ در این اوضاع، آیا بازم هم قرار

بازتاب

در گفتگو با تحلیلگر اقتصادی، بررسی شد

نرخ دلار به کدام سمت می‌رود؟

تنش‌ها و نحوه پاسخگویی ایران به حمله روز یکم آوریل دمشق بار دیگر بازار ارز و سکه را تحت‌الشعاع خود قرار خواهد داد.

با این حال برخی دیگر تداوم یا تغییر این شرایط را به پاسخ احتمالی اسرائیل مرتبط می‌دانند؛ موضوعی که در فضای سیاسی همچنان در قالب خط و نشان و هشدار میان تهران و تل‌آویو مشاهده می‌شود و بنابر ادعای معامله‌گران، هیجان بازار احتمالاتا سیگنال زمانی که سیگنال ریسک در یافت کند، بر مدار هیجان حرکت خواهد کرد.

دلار به عنوان لیدر سایر بازارها از ابتدای سال با رشد شاریی افزایش‌های بیش از هزار تومانی را تجربه کرده است. هر چند این اسکناس اصلاح کوچکی نیز داشت اما روند کاهشی هفته سوم فروردین، دلار را به مناطق قیمتی قبلی برنگرداند. هر چند این تصور وجود دارد که دلار در سایه اخبار نامساعد سیاسی آرایش صعودی

۳

اقتصاد
شنبه
۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲
سال هفتم
شماره ۳۵۲

تجدیدتازه‌بیر

هفته‌نامه

یادداشت

نرخ سازها در بازار ارز

آلبرت بفزیان
کارشناس اقتصادی

می‌گویند در بازار آزاد عرضه و تقاضا قیمت را تعیین می‌کند اما در ایران اصلاحت عرضه و تقاضا مطرح نیست بلکه عده‌ای قیمت‌ها را تعیین می‌کنند حال باید دید آیا عده‌ای که نرخ‌ساز هستند در امارات حضور دارند و نرخ درهم را تعیین می‌کنند؟ چرا که در نهایت نرخ درهم، نرخ دلار را در ایران تعیین می‌کند.

این عده‌ای که نرخ ارز را تعیین می‌کنند، همان‌هایی هستند که ارز بالایی در اختیار دارند که می‌تواند همان ۵ درصدی باشد که دولت ارز مورد نیاز آنها را تأمین نمی‌کند.

در شرایطی که مرکز مبادله ارز بیش از ۹۰ درصد ارز مورد نیاز کشور را تأمین می‌کند، این سؤال مطرح می‌شود که چرا نرخ ارز در بازار آزادافزایش پیدا می‌کند، قیمت‌ها تغییر می‌کند و کالاهایی که نرخ ترجیحی دریافت می‌کنند هم گران می‌شوند؟ چرا باید رانت بیش از ۲۴ هزار تومانی (فاصله نرخ دلار مرکز مبادله تا بازار آزاد) در اختیار عده‌ای قرار بگیرد تا کالایی را وارد کشور کنند اما کالا با نرخ دلار بازار آزا به دست مصرف‌کننده نهدی برسد.

سؤال این است که چرا وقتی بازار آزاد ارز ۱۰ درصد کالاهای مصرفی که عمده آن کالای قاچاق و لوکس است، با افزایش نرخ ارز در بازار آزاد قیمت سایر کالاها هم افزایش پیدا می‌کند؟

بانک مرکزی می‌داند که چگونه و کجا در نیمه‌های شب نرخ ارز تعیین می‌شود اما آیا اختیارات لازم را برای برخورد را دارد؟ این جریان تنها به نفع افرادی است که ارز و منابع ارزی در اختیار دارند و افزایش نرخ ارز می‌توانند تا تازی‌ها را جبران کنند. این افراد از منافع افزایش نرخ ارز برخوردارند و طبیعتاً از افزایش نرخ ارز هم خوشحال می‌شوند و در این جریان دست دارند. تا زمانی که بانک مرکزی این اراده را نداشته باشد که بتواند با این جریان مقابله کند، نمی‌توان جلوی آن را گرفت. کما اینکه دیدیم تا ماه‌های پایانی سال گذشته نرخ ارز مدیریت شد.

به طور قطع وقتی نرخ دلار به حدود ۷۰ هزار تومان می‌رسد نباید اقتصاد کشور با این نرخ تنظیم شود و گر نه نظارت دولت در تنظیم قیمت‌ها و واردات ضعیف‌است. دولت در مقطع و بازاری که نباید

ورود دستوری داشته باشد حاضر است اما در حضور به موقع و ضروری غایب می‌شود.مستافانه شاهد آن هستیم کالایی که با نرخ ترجیحی وارد شده هم با نرخ آزاد به فروش می‌رسد. وزارت صمت مسئولیت نظارت بر قیمت‌ها در بازار را دارد و بانک مرکزی هم بر تخصیص‌ها نظارت دارد حالا باید دید در این میان چه اتفاقی رخ می‌دهد که کالا وارد و به عمده‌فروش فروخته می‌شود و از این مرحله به بعد نرخ‌های آزاد اعمال می‌شوند. این نشان می‌دهند که نظارت دچار اشکال است

و در نهایت فروشنده قیمت‌گذاری می‌کند. در این شرایط بانک مرکزی برای برخورد با این اختیاراتی داشته باشد. شرایط فعلی بازار ارز متأثر از عکس‌العمل طرف منازعه خواهد بود. اما مسلماً طبق آنچه که گفته شد نیروهایی که در کانال‌ها قیمت‌سازی می‌کنند در بازار ارز اثر گذار هستند و باید دید این عوامل چه برنامه‌ای برای بازار ارز دارند. باید توجه داشت هم نرخ درهم مدیریت شده است و هم نرخ دلار و پورو توسط فدرال رزرو مدیریت می‌شود و دستخوش تغییرات در بی این شرایط خاورمیانه نشده‌اند. در ایران هم عواملی به دنبال ایجاد تقاضای هیجانی هستند. در حالی که در ساعاتی مانند نیمه‌های شب یا روز تعطیل که تقاضایی وجود ندارد هم قیمت تغییر می‌کند و سؤال این است که این قیمت‌ها از کجانشات می‌گیرد؟ قطعاً این عوامل از سوی بانک مرکزی شناسایی شده‌اند. در این مدت هم بانک مرکزی نرخ ارز در مرکز مبادله را حفظ کرده و اجازه نداده است که با افزایش نرخ بازار آزاد، نرخ مرکز مبادله به سمت بازار آزاد حرکت کند.

بازتاب

تأثیر تخلفات چای دیش ادامه دارد

محمدصادق حسنی، مدیر اجرایی سندیکای کارخانه‌های چای شمال در گفت‌وگو با ایلتا عقب‌نشینی تولیدکنندگان چای کشور از عرضه تولید و و گذاری تأمین چای داخل را به واردات تکذیب کرد و گفت: همه کارخانه‌های چای آماده هستند با آغاز فصل برداشت چای سبز در خدمات چایکاران کشور باشند و این شایعه که کارخانه‌ها تولید را توقف کرده‌اند صحت ندارد. وی افزود: با این حال مشکلات حقوقی برای عقد قرارداد میان کارخانه‌داران و سازمان چای کشور به وجود آمده که امیدواریم در جلسات و مذاکرات میان سندیکای کارخانجات چای شمال و سازمان چای این مشکلات رفع شود؛ این اختلافات بر سر بازپرداخت پهای برگ سبز توسط کارخانه‌داران به سازمان چای است. حسنی در تشریح اختلافات یادشده اظهار کرد: تا سال ۱۴۰۱ سازمان چای عملیات چایکاران را به راحتی و از محل برداخت پهای برگ سبز توسط کارخانه‌داران پرداخت می‌کرد، در سال ۱۴۰۱ وزارت جهاد کشاورزی به وظایف خود مبنی بر تنظیم بازار عمل نکرد و واردات ۱۱۱ هزار تنی چای را در این سال رقم زد؛ در حالی که متوسط واردات هر ساله حدود ۶۵ هزار تن بود و در نتیجه تقلفاتی که از سوی شرکت چای دیش سر زد واردات چای از میانگین هر ساله به میزان قابل توجهی تجاوز کرد. وی تصریح کرد: این اتفاق تعادل بازار چای کشور را در سال ۱۴۰۲ بر هم ریخت و کارخانجات چای با مزاد چای خشک در بازار روبه‌رو شدند و نتوانستند محصول خود را با قیمت مناسب عرضه کنند. موفق نبودن کارخانه‌داران در فروش محصول چای و کسب درآمد حاصل از آن سبب شد نتوانند پهای برگ سبز سال را در محدوده زمانی تعیین شده به سازمان چای پرداخت کنند و سازمان چای که از محل درآمد حاصل از پرداخت پهای برگ سبز از سوی کارخانه‌داران مبالغ مربوط به خرید تضمینی چای را با چایکاران تسویه می‌کند در تسویه حساب با آنها دچار مشکل شده است.

یادداشت

جذابیت کاذب وام های بانکی

مجید گودرزی کارشناس مسکن

عملکرد بانک‌ها در بخش مسکن فاجعه‌بار است. بررسی فعالیت بانک‌ها در کشورهای دیگر حاکی از آن است که به این نهادها اجازه چنین سوداگری و آشوب‌هایی را در بازار مسکن نمی‌دهند. اکنون با جذابیت کاذبی که بانک‌ها از طریق معاملات صوری و دیوبی مسکن ایجاد کرده‌اند و همچنین امتناع از پرداخت تسهیلات، بحران‌های بزرگی را در بازار مسکن به وجود آورده‌اند. بارها از بانک مرکزی درخواست شده رتبه اعتباری بانک‌ها را بدون در نظر گرفتن سرمایه‌های ملکی بررسی و مسکن را از ترازنامه بانک‌ها خارج کند؛ زیرا این فرایند باعث شده است بانک‌ها در حوزه نیازهای اساسی جامعه حداکثر سوءاستفاده را انجام دهند. در حال حاضر فاصله درآمد مردم از قیمت‌های رهاشده

مسکن به‌شدت بالا رفته و انتظار برای خرید مسکن به بیش از صدسال رسیده‌است. دستمزدها از پر خط فقر تعریف شده و امکان پس انداز از بین رفته‌است. از سوی دیگر قیمت‌گذاری رهاشده‌ای در بازار مسکن وجود دارد و تا آنجا صعود قیمت اتفاق افتاده که صنعت ساختمان را نیز با بحران مواجه کرده‌است. در حال حاضر بانک‌ها قصد دارند سقف پرداخت وام‌ها را افزایش دهند، اما باز پرداخت اقساط ماهانه آن از توان مردم خارج است. این در حالی است که اگر پرداخت وامی انجام نگیرد، سرمایه‌گذاری آنها در این بخش با چالش مواجه می‌شود و قدرت نقدشوندگی این املاک روبه‌روفت می‌کند. اکنون ما شاهد هستیم که تقاضای مصرفی در بازار مسکن به‌سمت صفر مایل

شده، زیرا هیچ محاسبه‌ای در بخش قیمت‌گذاری وجود ندارد و هیچ کس به حق خود قانع نیست. امروزه سازندگان با هزار در صد سود نیز حاضر نیستند واحدهای خود را به فروش برسانند. در هیچ کشوری چنین اتفاقی نمی‌افتد که نیازهایی مانند درمان و مسکن به مزایده گذاشته شود. بر عکس، تمام کشورها تلاش می‌کنند بهترین، طولانی‌ترین و کم‌بهره‌ترین وام‌های خود را به مسکن و نیازهای ضروری جامعه اختصاص دهند. در ایران نهایت سوءاستفاده از وام‌های مصوب و غیر مصوب انجام می‌گیرد. در هیچ کشوری این مساله وجود ندارد که یک چهارم وام مسکن را قبل از پرداخت با عنوان اوراق دریافت کنند و نرخ سود این وام نیز ۲۳ درصد باشد.

گردند؟

وی تصریح کرد: دولت از این‌روند به‌خوبی مطلع است، اما تنها کاری که در سال‌های گذشته در مقابل این وضعیت انجام داده‌است، دادن وعده برای پرداخت ودیعه مسکن بود که تنها جزئی از این جمعیت مستأجر توانستند این وام را دریافت کنند.

این کارشناس و فعال بازار مسکن با تاکید بر اینکه اجاره‌بها دغدغه بزرگ مستأجران در سال جاری خواهد بود، گفت: تورم اجاره بها از تهران به حاشیه شهر تهران رسیده و امروز این وسعت به شهرهایی مانند ورامین، فیروزکوه، پاکدشت، قرچک و در نهایت ۴۸ شهر استان تهران رسیده‌است. سرخوش ادامه داد: حاشیه نشینی دیگر نشانه فقر نیست چراکه اجاره بها در همین حاشیه‌ها سر به فلک کشانده و قیمت‌های غیر واقعی و بسیار گران جایگزین اجاره بهاى حداقلی شده است. وی ادامه داد: امروز و در همین ابتدای سال، یک واحد ۶۵متری در فیروزکوه با ۱۰۰ میلیون پیش و ماهی ۳ نیم میلیون اجاره داده می‌شود. این به عنوان نمونه مطرح شد و متأسفانه ارقام اجاره مسکن به شهروندان در شهرهای اطراف تهران که حدود ۲ تا ۳ ساعت زمان برای تردد باید صرف کند بسیار بالا و حتی برای ادامه حضور غیر مسکن خواهد بود.

■ **تغییر ذائقه مردم از خانه‌های ویلایی به خانه‌های قوطی کبریتی**
تراکم جمعیت و محدود کردن ساخت و سازها در مرز شهرها باعث شده که با گرانی مسکن مواجه شویم؛

گفتگو

در گفتگو با کارشناسان بررسی شد

چشم انداز بازار اجاره بها در سال جدید

خواهند شد.

■ **می توان جلوی رشد اجاره بها را گرفت؟**

فریدین یزدانی، کارشناس بازار مسکن در گفت‌وگو با خبرگزاری خیر آنلاین درباره وضعیت بازار اجاره در سال جدید گفت: سال گذشته که تا حدی رشد

قیمت ملک متوقف شد، اما رشد بازار اجاره بها داشت و حتی به نسبت بیشتر از تورم بود، زیرا باید اجاره‌ها در مکانیزم بازار باید تا حدی افزایش پیدا کند که مطابق با ارزش دارایی ملک هم باشد. وی با بیان این که این انطباق هنوز به صورت کامل صورت نگرفته است، افزود: بر این اساس، می‌توان پیش‌بینی کرد که کماکان تورم در بخش اجاره بالاتر از تورم در سایر کالاهای مصرفی خواهد بود. به تبع آن، فشار اجاره‌بها هم بر روی خانوار و به‌خصوص خانوارهای کم‌درآمد بیشتر خواهد بود. این کارشناس بازار مسکن در پاسخ به این پرسش که آیا سیاستی را می‌توان به کار برد که جلوی رشد قیمت‌ها در بازار اجاره را بگیرد؟ تصریح کرد: خیر، یک مشکل بخش مسکن این است که در بخش تولید با رکود و تورم روبه‌رو هستیم و در عین حال، عدم تعادل بین قیمت‌ها و درآمد خانوار را شاهد هستیم. این عدم تعادل، بنیان اقتصاد کلان است و بنیان درون‌بخشی به آن شکل که می‌توان گفت، ندارد.

یزدانی عنوان کرد: سیاست خاصی که به صورت مقطعی جلوی افزایش قیمت‌ها را بگیرد، قابل تصور نیست. سیاست‌هایی هم که حتی در شرایط اقتصادی عادی و نرمال در پیش گرفته می‌شود، به‌طور معمول در میان مدت جواب می‌دهد؛ آن هم

برای کاهش قیمت مسکن باید مرز شهرها برداشته و به مردم زمین داده شود تا مردمی‌سازی صورت بگیرد. همه عادت کرده‌ایم داخل خانه‌های بلند مرته و برج زندگی کنیم. در اوج تراکم جمعیت بلندمرتبه نشینی و خانه‌های قوطی کبریتی سبک زندگی را اختیار داده و باعث شده تا زندگی برای مردم سخت شود. عمودی‌سازی با فرهنگ ما سازگار نیست. مشکلاتی از قبیل ترافیک، هوای ناسالم برای همه افراد، نداشتن فضای سبز که این سبک زندگی برای افراد به وجود آورده، دلیلی شده تا مردم مجبور به زندگی در خانه‌های قوطی کبریتی باشند و احساس رفاه نکنند. در حالی که تا همین چند سال پیش مفهوم خانه نسبت به آنچه امروز در گِرش هستیم کاملا متفاوت بود. در این باره با حجت‌الاسلام سیدمصطفی رضوی، دبیر ستاد راهبری معماری و شهرسازی حوزه علمیه گفت‌وگو می‌کنیم: «خانه باید خانه‌ای بزرگ و حیاط‌دار باشد. در روایات مخصصاً باب وسعت‌المسکن اصول کافی روایات متعدد از پیامبر (ص)، حضرت علی (ع) و امام کاظم (ع) است که خانه مطلوب، خانه‌ایست که دارای حیاط وسیع باشد؛ یعنی ساخت اقفی.»

■ **وضع قوانین برای معضل مسکن**

تراکم جمعیت در شهرها فقط باعث آلودگی هوا یا ترافیک نمی‌شود، بلکه مشکلات بزرگ‌تری مانند گرانی مسکن را هم به دنبال دارد. قیمت مسکن به حدی افزایش پیدا کرده است که شما کسی را نمی‌بینید دغدغه خانه نداشته‌باشد. اگر مشکلاتی که این نوع ساخت‌وساز برای روحیات خانواده‌ها به وجود آورده است را در نظر

۵

شنبه

۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲

سال هفتم

شماره ۳۵۲

راه و مسکن

تجدیدتازه‌بیر

هفته‌نامه

گزارش

ورود خودروهای وارداتی همچنان با اما و اگرهای فراوانی

روبرو است

تیغ دو لبه واردات خودرو

فاطمه جوادی

روزنامه نگار

یک کارشناس صنعت خودرو بیان کرد: خودروهای کار کرده بیشتر به یک ابزار تبدیل شده‌است، به این معنا که هر وقت قیمت خودرو رو به گرانی حرکت می‌کند و عرضه خودرو کم می‌شود، دولت این را دستاویزی قرار می‌دهد که به این وسیله قیمت خودرو در بازار کنترل شود.

چند ماهی است که آیین‌نامه واردات خودروهای کار کرده در هیات دولت تصویب شده؛ اما ابلاغ نمی‌شود. از همان ابتدا هم مشخص بود که صحبت از واردات خودروهای دست دوم، با اما و اگرهای متعددی مواجه ولقمه‌ای بزرگتر از دهان برای دولتی است که در کار واردات خودروهای نو عملکرد مطلوبی نداشته است.

علی‌آبادی، وزیر صمت به عنوان متولی خودرو در کشور، در پاسخ به این سؤال که چه زمانی آیین‌نامه خودروهای کار کرده ابلاغ خواهد شد؛ از عبارت «به‌زودی» و «توسط دفتر دولت باید ابلاغ شود» استفاده می‌کند، جواب‌هایی که بعد از سپری شدن مدت زمان لازم به سرانجام نمی‌رسد و حالا مشخص شده که جواب سر بالا است؛ ضمن این که وزیر صمت یکبار هم آنجا که گفت «اسم خودروهای کار کرده آورده می‌شود، کهنیر می‌زنم»، نیت قلبی خود در این زمینه را فاش کرد.

با همه این‌ها واردات خودروهای کار کرده توسط نمایندگان مجلس تصویب و به قانون تبدیل شده است و سؤال از دولت این است که چرا آیین‌نامه ابلاغ نمی‌شود و از قانون سرپیچی می‌شود و اگر دولت قید واردات خودروهای کار کرده را زده، چرا اصلاً در این رابطه به مجلس لایحه فرستاد؟ آیا صرف حمایت از وزیر سابق صمت، ارزش این را داشت که مردم ماه‌ها منتظر و بازار خودرو تحت تاثیر این موضوع ملتهب شود؟ بابک صدرایی، کارشناس صنعت خودرو در باره واردات خودروهای دست دوم به کشور به خبرنگار اقتصاد آنلاین گفت: واردات خودرو کار کرده یک تیغ دو لبه است، اگر دولت بتواند تمام استانداردها را در نظر بگیرد و یک جریان کنترلی داشته باشد که در قبال ارزی که خرج می‌شود خودروی سالم، استاندارد وارد شود و نیاز نداشته باشد که در طول بازه پنج ساله به اندازه قیمت خود خودرو، قطعه یکی وارد شود و مدام ارز خارج شود، می‌تواند کارا باشد.

وی افزود: اما باید نکاتی را در نظر بگیریم، اول این که ما سیستم‌های نظارتی سخت و سفتی نداریم، موضوع بعدی هم بحث حضور نمایندگی‌ها است، زمانی که فردی از عمان یک خودروی کار کرده مثلاً تیوتا می‌خرد و برای استفاده به قطر می‌برد، چون این کشورها تحریم نیستند، نمایندگی رسمی تیوتا می‌تواند یک گزارش‌ی ارائه دهد که ماشین خریداری شده دارای چه ضعف‌ها و مشکلاتی است، اما در کشور ما این اتفاق رخ نمی‌دهد و حتی از کشورهای حاشیه خلیج فارس هم بخواهیم خرید کنیم، بسیاری از دلال‌ها و سوداگران هستند که متأسفانه خودرو را دستکاری کنند و خودروی میوب را به ما بفروشند.

صدراایی گفت: به نظر من واردات خودروهای کار کرده ریسک‌ها و اما و اگرهای زیادی دارد و سیستم‌های نظارتی و کنترلی می‌طبد که این به راحتی قابل انجام نیست و بعد می‌دانم که به این زودی‌ها محقق شود.

این کارشناس صنعت خودرو تصریح کرد: خودروهای کار کرده بیشتر به یک ابزار تبدیل شده است، به این معنا که هر وقت قیمت خودرو رو به گرانی حرکت می‌کند و عرضه خودرو کم می‌شود دولت این را دستاویزی قرار می‌دهد که به این وسیله قیمت خودرو در بازار کنترل شود.

به گفته صدرایی، در عمل اتفاق خاصی در خصوص خودروهای کار کرده نخواهد افتاد، مگر این که خودروهای منطقه آزاد پلاک شود که آنها هم با این ساختار ارزی کشور و بازار خودروی ایران قیمت‌های نجومی پیدا خواهند کرد. عملاً تعداد خودروها در این مناطق کم است و نه تنها بازار را کنترل نمی‌کند که اگر قیمت خودروها لجام گسیخته باشد، باعث گرانی بازار هم می‌شود.

وی اظهار کرد: دولت یک مبحثی را آغاز کرده و در جامعه جان‌انداخته که خودش هیچ توانی برای نظارت و کنترل آن ندارد و در مورد آن شک و تردید دارد.

این کارشناس صنعت خودرو اضافه کرد: بخشی از این دو دلی دولت می‌تواند به خاطر عواملی مانند یک قدرت ویژه باشد که به آن فشار وارد می‌کنند و همچنین خودش به لحاظ اجتماعی می‌بیند اگر در شرایطی که در تنگنای ارزی هستیم از تخصیص باید و خودروهایی وارد شود که مشکل‌دار است انتقادات بیشتر شود.

صدراایی گفت: من فکر می‌کنم در شرایط تحریمی که ما هستیم و با توجه به گروه‌های رانت و مافیای که خودروهای میوب وارد و چند برابر قیمت می‌فروشند، از اول طرح بحث خودروی کار کرده، اشتباه بود؛ اما من به شخصه معتقد هستم که اگر نظارت خوبی انجام می‌شد و طرح را خوب کنترل می‌کردند و یک دستورالعمل جامع و کامل در می‌آوردند و بعد اجرامی کردند، بله می‌شد ۵۰ یا ۱۰۰ هزار خودروی کار کرده وارد و بازار را از سقف و نه از کف، یعنی از خودروهای لوکس قیمت را شکست تا این مانند موجی قیمت را در بازارهای دیگر بشکند و یا حداقل قیمت‌ها را کنترل کند.

طبق آمارهای

رسمی افزایش

روند اجاره بها

طی سالهای

اخیر باعث

شده تا بخش

مسکن بسیاری

از درآمدهای

مردم را بیلعد.

افزایش سرانه

هزینه مسکن

در سید خانوار

چاره ای جز

مهاجرت

به حاشیه

شهرها را برای

مستأجران

باقی نگذاشته

است.

مانده تسهیلات غیرجاری بانک‌ها معادل کل بودجه سال ۹۹!

سهیل بان‌ی روزنامه نگار

۲۰بانک کشور در پایان سال ۱۴۰۲ با رقم مانده تسهیلات غیر جاری ۴۸۸ هزار میلیارد تومانی مواجه بوده‌اند که این رقم معادل کل بودجه کشور در سال ۹۹ است.

بانک مرکزی در ادامه روندانتشار آماروارقام تسهیلات غیرجاری شبکه بانکی، به‌تازگی رقم این تسهیلات برای ۲۰بانک کشور در پایان سال ۱۴۰۲ را منتشر کرده‌است.البته اطلاعات مربوط به برخی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی ارائه نشده‌است که انتظار می‌رود این آمارها هم در ادامه افشا شوند. وام‌هایی که بیش از دوماه از زمان سررسید آنها می‌گذردوهمچنان تسویه نشده‌اند، در دسته تسهیلات غیرجاری قرار می‌گیرند. بالا بودن رقم تسهیلات غیرجاری بانک‌ها به این معنی است که آنها نتوانسته‌اند در اعتبارسنجی مشتریان خود عملکرد قابل قبولی داشته باشند. همچنین از آنجا که مشخص نیست تسهیلات غیرجاری در چه زمانی تسویه می‌شوند، خود را به عنوان یک ریسک در ترازنامه بانک‌ها نشان می‌دهند و می‌توانند بر عملکرد بانک‌ها تأثیر منفی بگذارند. از همین روی، بانک‌ها همواره در تلاش‌اند با بهبود وضعیت اعتبارسنجی و انتخاب درست سبد سرمایه‌گذاری، حجم تسهیلات غیرجاری خود را کاهش دهند.

■ **مجموع تسهیلات غیر جاری بانک‌ها به ۴۸۸ همت رسید**
بااستناد به داده‌های بانک مرکزی، ۲۰بانک کشور در پایان سال ۱۴۰۲ با رقم مانده تسهیلات غیر جاری ۴۸۸ هزار میلیارد تومانی مواجه بوده‌اند. برای درک بزرگی این رقم کافی‌است بدانیم که بودجه‌ج سال ۱۳۹۹ کل کشور معادل ۲۸۴ هزار میلیارد تومان بوده‌است. البته رقم کل تسهیلات غیرجاری باحساب داده‌های دیگر بانک‌هایی که هنوز اطلاعات‌شان منتشر نشده‌اند، از این نیز بیشتر خواهد شد.

■ **بانک صنعت و معدن؛ صدرنشین بیشترین تسهیلات غیر جاری**
بررسی وضعیت مانده تسهیلات غیرجاری به تفکیک بانک‌ها نشان می‌دهد حدودنیمی از کل این مبلغ، به تسهیلات غیر جاری ۴۰، ۲۴۰ هزار میلیارد تومانی بانک صنعت و معدن اختصاص دارد. رتبه بعدی در این فهرست نیز متعلق به بانک آینده است که ۱۳۴،۵ هزار میلیارد تومان از وام‌های اعطاشده از سوی این بانک در طبقه‌بندی تسهیلات غیرجاری قرار گرفته‌اند. همچنین این رقم برای بانک صادرات نیز به حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان می‌رسد. در بین بانک‌هایی که آمارهای خود را منتشر کرده‌اند، بانک ایران و ونزوئلا تنها بانکی بوده که مانده تسهیلات کلان غیرجاری آن معادل صفر ثبت شده‌ است. بانک‌های توسعه‌تامون، سامان و پست بانک ایران نیز دارای کمترین رقم مانده تسهیلات با ارقام به ترتیب سه میلیارد تومان، ۲۲۸ میلیارد تومان و ۸۲۲ هزار میلیارد تومانی هستند.

■ **هتف گمشده شفافیت تسهیلات بانکی**

انتشار آمارهای تسهیلات کلان غیرجاری بانک‌ها در دو سال گذشته و بر اساس قانون بودجه این سال‌ها آغاز شده‌است. هدف از انتشار این اطلاعات اما پیگیری و بهبود وضعیت این تسهیلات بود. چراکه این حجم بالای این تسهیلات نه‌تنها عملکرد بانک‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد بلکه می‌تواند با اثرگذاری بر متغیرهای کلان، وضعیت کلی اقتصاد را نیز دستخوش تغییر کند. باوجود این، به‌نظر می‌رسدانتشار این اطلاعات در حد گامی در مسیر شفافیت بانکی باقی مانده و اقدامی عملی برای بهبود اوضاع صورت نگرفته‌ است.

بازتاب

شاخص کل ۱۰هزار و ۱۴۰واحد رشد کرد

کاهش هیجان فروش در بازار سهام

روز یکشنبه اخباری مبنی بر تزریق پول از طریق صندوق توسعه ملی به بازار سهام منتشر شد. همین موضوع در کنار کاهش هیجانات فروش سبب شد شاخص‌های بورسی صعودی شوند. همچنین شایان ذکر است صندوق های طلا در روز گذشته کاهش قیمت داشتند.

معاملات بورس دیروزبه نحوی رقم خورد که شاخص کل در خلاف جهت کسندل روز معاملاتی گذشتهخودرفتار کرد.به طوری که در پایان بورس دیروز، شاخص کل باافزایش ۱۰ هزار و ۱۴۰ واحدی که معادل ۰،۲۶ درصد این شاخص است وروبره شد. بر این اساس، شاخص کل در پایان معاملات دیروز در سطح دو میلیون و ۲۰۶ هزار واحدی ایستاد. در طرف دیگر، قیمت معاملات سهم‌های کوچک بازار سهام نیز صعودی بود؛ به طوری که شاخص هم‌وزن بازار در پایان بورس دیروز دو هزار و ۴۵۸ واحد که معادل ۰،۳۴ درصد این شاخص است افزایش ارتفاع داد و به سطح ۷۲۶ هزار واحد رسید.

گفتنی است تابلو بورس اوراق بهادار تهران در روز گذشته، حجم معاملات را ۶،۴میلیارد به سه‌گرمه ارزش معاملات خرد(سهام، حق تقدم و صندوق های سهامی) را دو هزار و ۳۹۰میلیارد تومان نشان می‌دهد.

■ **ورود و خروج پول حقیقی**

تراز پول حقیقی در سهام، بر خلاف روز گذشته، دیروز مثبت بود. به طوری که در پایان بورس دیروز حدود ۱۲۰میلیارد تومان پول حقیقی واردبازار سهام شده‌است. موضوع دیگری که باید عنوان کرد این است که تا لحظه تنظیم این گزارش حدود۲۵۷میلیاردتومان پول حقیقی از صندوق های درآمد ثابت خارج شده‌ است.

■ **بیشترین ارزش معاملات**

در جریان معاملات دیروز سه سهم ذوب، فملی و نفارس بیشترین ارزش معاملات و سهم‌های ذوب، شستا و فاژر به ترتیب بیشترین حجم معاملات را ثبت کرده‌اند. همچنین سهم فارس نیز بیشترین ارزش را در اختیار گرفت.

■ **ورود پول هوشمند**

بیشترین خالص خرید حقیقی نیز به سهم‌های ذوب، فملی و اخیر تعلق گرفت. همچنین در جریان معاملات دیروز سهم‌های شتاب، فملی و فولاد ورود پول هوشمند داشتند. در سوی دیگر، فیلترهای بورسی نشان می‌دهند پول هوشمند از نمادهای دامین، زماهان و بمان خارج شده‌ است.

شایان ذکر است بیشترین سرانه خرید حقیقی در سهم‌های وبملت، سکردو و تزهراوی رقم خورد. همچنین اتکام در جریان معاملات دیروز بیشترین فشار تقاضا را ثبت کرد. در مقابل، بیشترین فشار عرضه نیز در نماد کطبس بود.

شنبه

۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲

سال هفتم

شماره ۳۵۲

یادداشت

ماموریت مهم عشقی

حسین مرید کارشناس بازار سرمایه

از ماموریت‌های رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران است؛ مسأله‌ای که به هیچ عنوان در دوره گذشته فعالیت سازمان بورس وجود نداشته و اتفاقاً در تمام نوسانات و هیجانات بازار در ۳۰ماهه گذشته؛ زمانی که سهامداران نیاز به حمایت داشتند، سازمان سکوت کرده‌است؛ بنابراین انتظار از رییس سازمان بورس در دوره جدید آن است که در درجه اول، دغدغه فعالان بازار سرمایه را داشته باشد؛ موضوعی که مغفول مانده بود.

بزرگ‌ترین استراتژی تیم سازمان بورس در دوره گذشته، سکوت بود؛ این در حالی است که استراتژی

«**تدبیر تازه**» در گفتگو با کارشناسان آناز زیان بار افزایش نرخ تسهیلات بر اقتصاد کشور گزارش می‌دهد

افزایش چراغ خاموش نرخ سود تسهیلات

محبوبه‌بیدی روزنامه‌نگار

وام‌های بانکی برای تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران می‌تواند منبع مهمی جهت تأمین مالی کسب و کار آنها باشد. البته شرایط و ضوابط وام‌های بانکی بستگی به عوامل مختلفی از جمله اعتبار وام‌گیرنده، هدف وام و شرایط کلی اقتصادی متفاوت است.

به‌طور کلی، نرخ بهره وام‌های تجاری بالاتراز وام‌های شخصی‌است، چرا که ریسک مرتبط با سرمایه‌گذاری‌های تجاری بیشتر است. اما بی تردید این نرخ بهره بالا می‌تواند بر تورم تأثیر مضاعفی داشته باشد، اگرچه این تنها یکی از بسیاری از عوامل مؤثر بر تورم است اما زمانی که نرخ بهره بالا باشد، هزینه‌های استقراض برای مشاغل افزایش می‌یابد. که منجر به کاهش سرمایه‌گذاری‌ها، فعالیت‌های اقتصادی و همچنین تورم می‌شود.

■ **وظیفه بانک مرکزی چیست**

بانک مرکزی نقش مهمی در نظام پولی و کل اقتصاد کشور دارد و وظایف اصلی آن به‌طور کلی شامل کنترل و تنظیم عرضه پول، مدیریت نرخ بهره، تضمین ثبات سیستم مالی و اجرای سیاست‌های پولی برای دستیابی به اهداف کلان اقتصادی از جمله ثبات قیمت و رشد اقتصادی است. بانک مرکزی همچنین برای حفظ سلامت و ثبات بانک‌های تجاری باید نظارت ویژه‌ای بر اقدامات آنان داشته باشد.

محبوبه‌بیدی روزنامه‌نگار

نامگذاری شعار سال توسط رهبر معظم انقلاب از اوایل دوران رهبری ایشان آغاز شده و تاکنون ادامه دارد و بی‌تردید رویکردی اقتصادمحور با موضوعات رشد و توسعه اقتصادی را مد نظر قرار دادند، اما طی هشت سال گذشته نامگذاری شعار سال با تأکید بر مسأله «تولید» صورت گرفته‌است که نشان از ریشه اصلی چالش‌های کشور در مبحث تولید دارد. در این راستا گفت و گویی با دکتر میرزاده نماینده مجلس دهم صورت گرفته که در ادامه به آن می‌پردازیم.

دکتر سید حیات میرزاده نماینده مجلس دهم ضمن تبریک سال جدید در خصوص تحقق شعار سال می‌گوید: بدیهی است که طی سال‌های اخیر رهبر معظم انقلاب در راستای توجه بیشتر مسئولان به حوزه مهم اقتصاد عناوین مختلف اقتصادی را به عنوان شعار سال مطرح فرموده‌اند. نماینده مردم استان اردبیل (گرمی مغان) در مجلس دهم در مورد فرمایشات رهبر معظم انقلاب در خصوص شعار سال که با تأکید بر جهش تولید و مشارکت مردم همراه بود، افزود: نامگذاری و تعیین شعار سال از جانب رهبری امری ستودنی است چرا که هر سال هدف و مسئولیت‌های دست‌اندر کاران، قوای سه‌گانه ومدیران ادارات، شرکت‌ها، سازمان‌ها و نهادهای مختلف کاملاً مشخص می‌شود و مسیر آینده را با نامگذاری شعار سال ترسیم می‌فرمایند، اما به اعتقاد بنده اگر مشاورین محترم رهبری این مسئله را خدمت رهبر معظم انقلاب مطرح کنند تا دستورفرمایندبنین نامگذاری شعار سال با تدوین قوانین ۵ ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی هماهنگی وهم‌سویی بیشتری باشد تا در اجرای مستندات قانونی هم در اختیار دست‌اندر کاران ومجریان به موقع قرار گیرد.

که بیشترین مشکلات را برای بازار سرمایه خلق کرد و بازاری بلا تکلیف، پژمرده و بدون شفافیت را تحویل اهالی و فعالین بازار داد؛ همین سکوت است. برای اثبات این حرف به صورت رندوم و چرشی از سرمایه‌گذاران و حتی مردم عادی در خصوص بهترین بستر برای سرمایه‌گذاری سؤال کنید، بورس آخرین آن خواهد شد. تسهیل در صدور مجوزها در این دوره سازمان واقعا به خوبی انجام شده و آن را می‌توان بهترین اقدام دوره گذشته سازمان بورس دانست. اما متأسفانه مجوزهای درخواستی در صف تأیید است.بیشترین هیجان ایجاد شده در تابلو معاملات به اتفاقات ناشی از رسوایی

■ **افزایش ۵ درصدی سود وام بانکی**

اخیرا برخی از بانک‌ها به صورت چراغ خاموش اقدام به اعطای وام و تسهیلات به تجار و سرمایه‌گذاران و حتی تولیدی‌ها با سود ۲۹ تا ۲۴ درصد کرده‌اند، این در حالیست که براساس اعلام شورای پول و اعتبار نرخ سود وام بانکی با افزایش ۵درصدی از ۱۸ درصد به ۲۳ رسیده اما سود تسهیلات قرض الحسنه و تسهیلاتی مانند ازدواج تغییری نخواهد کرد. البته وام مبارزه مخصوص تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران که برای تأمین سرمایه خود از آن استفاده می‌کنند در بانک‌های دولتی باید بین ۱۵ تا ۲۰ درصد باشد در حالیکه بانک‌های خصوصی مبلغ بیشتری را به عنوان کارمز و وام از مشتری‌ان خود دریافت می‌کنند.

■ **دیدگاه کارشناسان چیست**

در این راستا دکتر محمد خوش‌چهره نماینده ادوار و عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد تهران در پاسخ به این سؤال که دیدگاه‌شمارد خصوص افزایش سود وام و تسهیلات بانک‌ها چیست؟ می‌گوید: در واقع افزایش سود وام و تسهیلات توسط بانک‌ها تورم زا بوده و منجر به کاهش تولید و رشد اقتصادی خواهد شد که قطعاً بانک مرکزی از این افزایش سود مطلع است.

■ **افزایش سود وام و تسهیلات ضد شعار سال**

کشاورزی، صنعت و آموزش یا در هر حوزه دیگر برای برطرف کردن آن تلاش کنند و اقدام به تدوین لوایح قانونی حتی به صورت دوفوریتی برای رفع مغایرت‌ها واقع قانون اساسی مایر گرفته از دیدگاه دینی، اسلامی، هویت و اعتقادات ما تدوین شده‌است. قانون اساسی کشور خط وفاق ملی است و مجلس نیز نمی‌تواند قانونی مغایر با آن وضع کند و هر ۵ سال یک‌بار برنامه‌ای با عنوان برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور تصویب می‌شود که تمام قوایاید برنامه سالانه خود را در راستای برنامه توسعه ۵ ساله و تحقق آن تنظیم کنند.این نماینده مجلس با بیان اینکه در تدوین برنامه توسعه ۵ساله بایدمنویات مقام معظم رهبری لحاظ شود، معتقد است: بدیهی است که قبل از تدوین برنامه ۵ ساله دولت پیش‌نویس آن را آماده کرده و در اختیار مجلس و شورای محترم نگهبان قرار می‌دهد تا به تصویب نهایی برسد و همه قوا در کشور ببینند که رهبر معظم انقلاب سیاست‌ها و اولویت‌های مهم ۵ ساله را مشخص کرده‌است، اگر هر سال ۲۰ درصد از آن اجرایی شودبی تردید پس از پنج سال صد در صد محورهای اصلی برنامه توسعه در چارچوب قانون به‌طور کامل عملیاتی خواهد شد.

سخنگوی کمیسیون آموزش در مجلس دهم با تأکید بر اینکه تدوین برنامه توسعه ۵ ساله در کشور بایددر راستای قانون اساسی باشد، یادآور می‌شود: در واقع قانون اساسی مایر گرفته از دیدگاه دینی، اسلامی، هویت و اعتقادات ما تدوین شده‌است. قانون اساسی کشور خط وفاق ملی است و مجلس نیز نمی‌تواند قانونی مغایر با آن وضع کند و هر ۵ سال یک‌بار برنامه‌ای با عنوان برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور تصویب می‌شود که تمام قوایاید برنامه سالانه خود را در راستای برنامه توسعه ۵ ساله و تحقق آن تنظیم کنند.این نماینده مجلس با بیان اینکه در تدوین برنامه توسعه ۵ساله بایدمنویات مقام معظم رهبری لحاظ شود، معتقد است: بدیهی است که قبل از تدوین برنامه ۵ ساله دولت پیش‌نویس آن را آماده کرده و در اختیار مجلس و شورای محترم نگهبان قرار می‌دهد تا به تصویب نهایی برسد و همه قوا در کشور ببینند که رهبر معظم انقلاب سیاست‌ها و اولویت‌های مهم ۵ ساله را مشخص کرده‌است، اگر هر سال ۲۰ درصد از آن اجرایی شودبی تردید پس از پنج سال صد در صد محورهای اصلی برنامه توسعه در چارچوب قانون به‌طور کامل عملیاتی خواهد شد.

سخنگوی کمیسیون آموزش در مجلس دهم با تأکید بر اینکه تدوین برنامه توسعه ۵ ساله در کشور بایددر راستای قانون اساسی باشد، یادآور می‌شود: در واقع قانون اساسی مایر گرفته از دیدگاه دینی، اسلامی، هویت و اعتقادات ما تدوین شده‌است. قانون اساسی کشور خط وفاق ملی است و مجلس نیز نمی‌تواند قانونی مغایر با آن وضع کند و هر ۵ سال یک‌بار برنامه‌ای با عنوان برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور تصویب می‌شود که تمام قوایاید برنامه سالانه خود را در راستای برنامه توسعه ۵ ساله و تحقق آن تنظیم کنند.این نماینده مجلس با بیان اینکه در تدوین برنامه توسعه ۵ساله بایدمنویات مقام معظم رهبری لحاظ شود، معتقد است: بدیهی است که قبل از تدوین برنامه ۵ ساله دولت پیش‌نویس آن را آماده کرده و در اختیار مجلس و شورای محترم نگهبان قرار می‌دهد تا به تصویب نهایی برسد و همه قوا در کشور ببینند که رهبر معظم انقلاب سیاست‌ها و اولویت‌های مهم ۵ ساله را مشخص کرده‌است، اگر هر سال ۲۰ درصد از آن اجرایی شودبی تردید پس از پنج سال صد در صد محورهای اصلی برنامه توسعه در چارچوب قانون به‌طور کامل عملیاتی خواهد شد.

سخنگوی کمیسیون آموزش در مجلس دهم ضمن تأکید بر تدوین شاخص‌های قابل‌اندازه‌گیری و ارزیابی از اقدامات وزارتخانه‌ها توسط دولت، عنوان می‌کند: اصولاً همه دولت‌ها باید شاخص‌های قابل

گفتگو

دکتر میرزاده نماینده مجلس دهم در گفتگو با «تدبیر تازه» مطرح کرد

لزوم تدوین لوایح قانونی در جهت رفع مغایرت‌ها و موازی کاری‌ها با شعار سال

کشاورزی، صنعت و آموزش یا در هر حوزه دیگر برای برطرف کردن آن تلاش کنند و اقدام به تدوین لوایح قانونی حتی به صورت دوفوریتی برای رفع مغایرت‌ها واقع قانون اساسی مایر گرفته از دیدگاه دینی، اسلامی، هویت و اعتقادات ما تدوین شده‌است. قانون اساسی کشور خط وفاق ملی است و مجلس نیز نمی‌تواند قانونی مغایر با آن وضع کند و هر ۵ سال یک‌بار برنامه‌ای با عنوان برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور تصویب می‌شود که تمام قوایاید برنامه سالانه خود را در راستای برنامه توسعه ۵ ساله و تحقق آن تنظیم کنند.این نماینده مجلس با بیان اینکه در تدوین برنامه توسعه ۵ساله بایدمنویات مقام معظم رهبری لحاظ شود، معتقد است: بدیهی است که قبل از تدوین برنامه ۵ ساله دولت پیش‌نویس آن را آماده کرده و در اختیار مجلس و شورای محترم نگهبان قرار می‌دهد تا به تصویب نهایی برسد و همه قوا در کشور ببینند که رهبر معظم انقلاب سیاست‌ها و اولویت‌های مهم ۵ ساله را مشخص کرده‌است، اگر هر سال ۲۰ درصد از آن اجرایی شودبی تردید پس از پنج سال صد در صد محورهای اصلی برنامه توسعه در چارچوب قانون به‌طور کامل عملیاتی خواهد شد.

سخنگوی کمیسیون آموزش در مجلس دهم ضمن تأکید بر تدوین شاخص‌های قابل‌اندازه‌گیری و ارزیابی از اقدامات وزارتخانه‌ها توسط دولت، عنوان می‌کند: اصولاً همه دولت‌ها باید شاخص‌های قابل

اردیبهشت برمی‌گردد که رئیس سازمان بورس در جهت حفاظت و حراست از سهامداران هم سکوت کرد و هم اسامی متخلفین را منتشر نکرد که نتیجه آن دو بار فشار فروش در بازار بود.

رویکردی که سازمان بورس باید در دوره دوم سرلوح خود قرار دهد، ایجاد شفافیت هست تا اعتماد از دسته رفته سهامداران، هر چند اندک، به بازار برگردد؛ همین عنصر به تنهایی اتفاقات اردیبهشت را رقم نمی‌زد، به واسطه اعتماد در بازار سرمایه حجم معاملات به معضل برای اهالی بازار تبدیل نمی‌شد تا بورس وارد متجارب نشود.

نتوانستند اقساط باز پرداختی را از متقاضیان دریافت کنند بانک مرکزی با چاپ پول این اقساط را پوشش نداده و بانک مورد نظر را متوقف یا ورشکسته اعلام کند در غیر این صورت به تورم در جامعه دامن می‌زنند. این کارشناس اقتصادی معتقد است که بانک مرکزی دو سیاست متضاد بانکی را پیش برده چرا که بهره وام و سپرده را افزایش داده‌است، که سود تسهیلات باعث شده بانک‌ها به متقاضیان وام‌هایی کلان با سودهای بالا بدهند، بانک‌ها می‌توانند به شرک‌ت‌های خود وام بدهند و از آنان اقساطی دریافت نکنند و بانک مرکزی نیز این وام‌ها را پرمی‌کند که این اقدام منجر به افزایش تورم در جامعه می‌شود. در نهایت می‌توان گفت: دولت باید برای پیشگیری از تورم و افزایش سود وام و تسهیلات اقداماتی از جمله اصلاحات ساختاری در بانک‌ها، تعیین تکلیف مطالبات مشکوک‌الوصول بانک‌ها، استفاده از ابزارهای سیاست پولی و تعدیل نرخ بهره وام و سیاست افزایش عرضه کالاها و خدمات اقدامات لازم برای کنترل و مهار تورم را به عمل آورد تا به کاهش فشارهای تورمی کمک کرده و با ترویج رقابت و سرمایه‌گذاری در صنایع کلیدی، هزینه‌های تولید را کاهش دهد.

یادداشت

تاثیر تنش بر قیمت نفت

به امریکائی‌ها و اسرائیل باشد اما همین باعث می‌شود ورود و خروج به تنگه هرمز مشکل‌ساز شود و بنابراین روی قیمت نفت هم تاثیرگذار است.

در هر صورت اگر فرض را بر این بگذاریم که حمله انتقامی از جانب ایران صورت گیرد و آنها هم پاسخ دهند قیمت نفت تحت تاثیر قرار گرفته و بالا خواهد رفت. علاوه بر این، باتوجه به پاسخ آنها اگر ایران تصمیم بگیرد آمد و شد کشتی‌های نفتی را در تنگه هرمز دچار اختلال کند در این صورت شکمی نیست که حتی در کوتاه‌مدت روی قیمت

علی‌اصغرزرگر

کارشناس انرژی

شهرام شریعتی، فعال حوزه معدن

در گفتگو با «تدبیر تازه»

مطرح کرد:

محیط زیست حلقه مفقوده سیاست‌های دولت

آرزو صبوری
روزنامه‌نگار

شهرام شریعتی، فعال حوزه معدن در مورد دغدغه‌های محیط‌زیستی معدن‌داران و معدن‌کاران گفت: باید این را در نظر بگیریم که محیط زیست یک موضوع کلان اجتماعی و فنی است و متولی این موضوع دولت است؛ به‌طوری‌که دولت موظف است بر اساس مالیاتی که دریافت می‌کند بر اساس حقوق دولتی که از معدن کار می‌گیرد به کار معدن نظارت کند و در اصل باید این موضوع دغدغه اصلی دولت باشد ولی متأسفانه، نه تنها این دولت بلکه دولت‌های قبل به‌ویژه دولت فعلی اصلا دغدغه بخش صنعتی، معدنی، محیط‌زیستی و اقتصادی را نداشته‌اند که بخواهند نظارت عالی روی بحث محیط زیست داشته باشند.

وی در گفتگو با «فتش اقتصاد» ادامه داد: درست است که بر اساس قانون، معدن دار مکلف است ولی دولت‌ها نیز، مکلف هستند و این وظیفه اصلی و مشخص همه دولت و حکومت‌هاست که به موضوع محیط زیست به دید کلان نگاه کنند و واقعیت این است همان شعاری که از قدیم می‌دادند که محیط زیست برای نسل آینده است. بنابراین، دولت به عنوان مجموعه‌ای که باید نظارت لازم را بر این قضیه داشته باشد مکلف است به بحث محیط زیست ورود پیدا کند. این فعال حوزه معدن مطرح کرد: طبیعی است اولین دغدغه معدن‌دار مسئله اقتصاد، دومین دغدغه‌اش راندامن و پس از آن، فروش و موارد دیگری باشد ولی در مجموع، دولت در مورد مسئله معدن موظف است. چون معدن، مسئله انفال است که انفال بر اساس قانون اساسی و اصل ۴۴ آن، جزء انفال به شمار می‌آید. بنابراین، دولت باید نظارت عالی داشته باشد و متخلفین را به مراجع قانونی معرفی کند. اما دولت چه کاری انجام می‌دهد؟ طبیعتاً هیچ کاری انجام نمی‌دهد. اگر هم بخواهد نظارت عالی‌های داشته باشد از

باتوجه به اینکه هنوز بحران به نقطه جوش نرسیده و فقط تهدیدات دوجانبه است، شاید اتفاقات تنگه هرمز اخطار به امریکائی‌ها و اسرائیل باشد اما همین باعث می‌شود ورود و خروج به تنگه هرمز مشکل‌ساز شود و بنابراین روی قیمت نفت هم تاثیرگذار است. در هر صورت اگر فرض را بر این بگذاریم که حمله انتقامی از جانب ایران صورت گیرد و آنها هم پاسخ دهند قیمت نفت تحت تاثیر قرار گرفته و بالا خواهد رفت. علاوه بر این، باتوجه به پاسخ آنها اگر ایران تصمیم بگیرد آمد و شد کشتی‌های نفتی را در تنگه هرمز دچار اختلال کند در این صورت شکمی نیست که حتی در کوتاه‌مدت روی قیمت

نفت تاثیرگذار خواهد بود و این تأثیر کم هم نخواهد بود، یعنی در کوتاه‌مدت منجر به افزایش قیمت نفت خواهد شد. اکنون امریکا براحتی می‌تواند نیاز اروپا را برآورده کند و یا از طریق ذخایری که دارند کمبودها را جبران کنند اما در کل تأثیر تنش در هرمز روی قیمت و بورس تأثیر آنی زیادی خواهد داشت و قیمت نفت را در کوتاه مدت بالا خواهد برد چون جبران نفتی که از تنگه هرمز عبور می‌کند سخت است و تارفع بحران کمود نفت وجود خواهد داشت و این روال مستقیم روی قیمت تأثیر می‌گذارد حتی اگر به اندازه کافی ذخایر وجودداشته باشد و یا اینکه امریکا بتواند کمبود را جبران کند، زیرا چین و هند بخش زیادی

از نفت خود را از مسیر تنگه هرمز دریافت می‌کنند. بنابراین تنش در منطقه و این مسیر تقاضا را بالا می‌برد و با توجه به اختلال در عرضه قیمت‌ها روند صعودی به خود خواهد گرفت. ایران تحریم را دور می‌زند و اگر چه مقاصد و میزان فروش نفت ایران مشخص نیست اما ممکن است امریکا فروش نفت و انتقال درآمد آن به ایران را دچار اختلال کند اما در این صورت در تنگه هرمز هم اختلال ایجاد خواهد شد، یعنی در صورتی که بحران به نقطه جوش برسد و ایران تنگه هرمز را ببندد تردد نفتکش‌ها در این منطقه دچار آسیب خواهد شد و کشور‌های منطقه نیز دچار خسارت می‌شوند.

محیط زیست داشته باشد کجا می‌رود؟

این فعال حوزه معدن ادامه داد: این همه مالیات از معدن دار گرفته می‌شود و این حجم حقوق دولتی دریافت‌شده و در این میان، از مردم هم مالیات گرفته می‌شود. پس این حقوق و مالیات‌ها در چه راهی صرف می‌شوند؟ همیشه هزینه‌ها نباید در جاهایی صرف شوند که مردم هیچ‌گونه نظارتی بر آن‌ها ندارند. در نتیجه، محیط زیست خیلی اصل و موضوع مهمی است؛ همان‌طور که در همه دنیا و کشورهای پیشرفته به عنوان اصل به شمار می‌آید تا جایی که اگر طبق قوانین بین‌المللی، معدنی بخواهد تخریب محیط زیست کند بدون شک تعطیل خواهد شد و این موضوع در قوانین کشور ما هم، وجود دارد. او ادامه داد: در قانون معادن و آئین‌نامه اجرایی قوانین معادن این نکته دیده شده است که اگر معدن کاری آن‌ها را کارگان‌های نظامی و حاکمیتی و چیزهایی شبیه به این موارد هستند؟ با توجه به این موضوع، چه توفقی می‌توانیم از دولت داشته باشیم؟ به‌طور کلی و عمومی، دولت همان‌طور که در مورد اقتصاد عملکرد اشتباهی را در پیش گرفته است در بحث سیستم معدن و صنایع معدنی نیز، به همین صورت عمل می‌کند. بنابراین، آن چیزی که برای ما مسلم است این است که قطعاً نافی وظیفه دولت نخواهد بود و نه تنها دولت بلکه حاکمیت. یعنی بخشی از قوه نمی‌تواند موضوع محیط زیست باشد و تأکید می‌کنم قانون، معدن کار و معدن دار را موظف کرده است که به بحث محیط زیست بپردازند و توجه خاص داشته باشند و محدوده معدنی خود را از لحاظ پروتکل‌های زیست محیطی مدیریت کنند ولی به هر صورت، از یک معدن کاری که چند نفر نیروی کار دارد، قطعاً نمی‌توانید توقع داشته باشید که این کار را انجام دهد و اگر بر فرض یک تخلفی کرد دولت وظیفه‌اش چیست؟ نظارت عالی‌کجا رفته است؟ یعنی نظارتی که دولت بخواهد روی مسئله

گزارش | **کارت سوخت جایگاه‌داران کلاً جمع‌آوری نمی‌شود**

سهمیه بنزین تغییری نمی‌کند

طول می‌کشد. عرب‌عامری گفت: ما اکنون کارت خام در اختیار داریم و متقاضیان می‌توانند با مراجعه به دفاتر پلیس ۱۰۱ درخواست داده و کارت را دریافت کنند.

مفقودی‌ها چه‌چند؟

وی درباره کارت‌های مفقودی خاطر نشان کرد: کسانی که کارت‌شان مفقود شده می‌توانند به سامانه **GTS** **IR** مراجعه کنند و **PAN** یا مشخصات خودرو را وارد کنند و اگر کارت در جایگاه جا مانده باشد مراجعه و کارت را دریافت‌کنند و در غیر این صورت می‌تواند درخواست‌المثنی کند.

سهمیه‌ها تغییر نمی‌کند

مدیر عملیات شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی درباره تغییر سهمیه بیان داشت: سهمیه‌ها تغییری نمی‌کند و به اندازه همان مقداری که قبلاً بوده شارژ می‌شود.

کارتی خرید و فروش نمی‌شود

وی در خصوص شایعات مربوط به خرید و فروش

و بهره‌برداری و گواهی کشف را دریافت می‌کنند این تهدار را به سازمان محیط‌زیست و وزارت صنعت و معدن و تجارت و در نهایت به حاکمیت و دولت می‌دهد و اگر این تعهد بخواهد اجرایی شود باید روی آن نظارت صورت بگیرد. چون قطعاً تا این نظارت انجام نشود هیچ اتفاقی نمی‌افتد و همه چیز را نمی‌توان بر عهده مسئولیت اجتماعی گذاشت. زیرا بدون شک، نمی‌توانیم این کار را انجام دهیم. این‌ فعال حوزه معدن ادامه داد: در جاده‌ها که نمی‌توان برای جلوگیری از تخلفات متر به متر پلیس گذاشت. بنابراین، هم باید یک فرهنگ عمومی و هم یک نظارت عالیه وجود داشته باشد که این نظارت: هم از طریق بازدیدهای عمومی و هم به وسیله نرم‌افزاری و سیستم‌های ماهوار‌های صورت بگیرد. در واقع، تخریب عرصه و بازنسازی نکردن آن مشکلی است که همیشه ما داریم. او گفت: گاهی سازمان محیط‌زیست به وظایف بسیار مهم‌تر خود هم، عمل نمی‌کند. مثلاً این فروتنسست سطح زمین در مناطق مختلف کشور از جمله اصفهان، کرمان، یزد... به خاطر پایین رفتن سفره‌های آب زیرزمینی تهدید بسیار بزرگی است و متأسفانه، سازمان محیط زیست به مسائلی از این دست که بسیار مهم هستند ورود نمی‌کند در حالی که عرصه معدنی چند کیلومتر مربع است؟ شریعتی افزود: بنده در بعضی جاه‌ا از معدن‌دار حمایت می‌کنم و در برخی از مواقع دیگر، معدن‌دار را به خاطر تخریب محیط‌زیست مورد خطاب داده‌ام ولی واقعیت چیزی بنیابین این دو موضوع است. در مورد بحث دولت و دغدغه معدن‌داران صحبت کردیم که باید گفت معدن‌دار این دغدغه‌ها را ندارد و دولت و قوه قضاییه موظف هستند که ورود پیدا کنند و این ورود به میزان حد‌اکثری که هیچ، گاهی به میزان حداقلی دیده می‌شود.

۷

شنبه
۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲
سال هفتم
شماره ۳۵۲

انرژی

گاهی سازمان

محیط زیست

به وظایف

بسیار مهم‌تر

خود هم، عمل

نمی‌کند. مثلاً

این فروتنسست

سطح زمین در

مناطق مختلف

کشور از جمله

اصفهان،

کرمان، یزد و...

به خاطر پایین

رفتن سفره‌های

آب زیرزمینی

تهدید بسیار

بزرگی است

و متأسفانه،

سازمان محیط

زیست به

مسائلی از این

دست که بسیار

مهم هستند

ورود نمی‌کند

در حالی که

عرصه معدنی

چند کیلومتر

مربع است؟

تدبیر تازه

هفته‌نامه

یادداشت

رقابت پنهانی آمریکا با انگلیس بر سر منابع نفت ایران

آرزو حبیبیان

دهگردی

روزنامه‌نگار

با مطالعه تاریخ در می‌یابیم که بر خلاف تصور عموم در جریان ملی‌شدن صنعت نفت آمریکا نه تنها به دل‌فداری و حمایت از منابع و منافع ایران در مقابل انگلیس ایستادگی نکرد بلکه به دل‌ایلی همچون نیاز بسیار به نفت ایران و همچنین جلوگیری از نفوذ کمونیسم و ... خواستار تغییر مسیر منابع نفتی بود و چون به آنچه که در پی آن نبود نرسید همراه با دولت انگلیس به اجرای کودتای ۲۸ مرداد و سرنگونی دولت مصدق پرداخت در این مقاله به بحث در مورد رقابت پنهانی آمریکا با انگلیس بر سر منابع نفت ایران خواهیم پرداخت.

پس از پایان جنگ جهانی دوم به دنبال دگرگونی ساختار نظام بین‌المللی، آمریکا با اجرای دکترین ترومن و طرح مارشال، نه تنها در پی جلوگیری از نفوذ کمونیسم بود بلکه سعی در محدودسازی و تغییر موقعیت انگلستان و گسترش قدرت و نفوذ خود در سطح بین‌المللی به خصوص در منطقه خلیج فارس و ایران بود. به این منظور مشاوران روزولت برای تحقق آن برنامه‌ریزی دقیقی انجام داده بودند.

ایالات متحده در این سال‌ها موفق شده بود از طریق شرکت نفتی آرامکو، منابع نفتی عربستان را تحت کنترل خود درآورد و به دنبال کسب سهم از نفت ایران بود چرا که این منابع برای آینده اقتصاد ایالات متحده اهمیت بسزایی داشت چنانکه این موضوع در گزارش دی‌گایر رئیس کمیسیون کارشناسان بررسی نفت آمریکا در اکتبر ۱۹۴۳ به روزولت رییس جمهور وقت آمریکا آمده است: «آینده نفت، این نیروی‌را زشمند و مهم مدت زیادی وابسته به قاره آمریکا نخواهد بود و طولی نخواهد کشید که ذخایر و مراکز مهم تولید نفت جهان از خلیج مکزیکو و جزایر کارائیب به منطقه خلیج فارس انتقال خواهد یافت.» به این لحاظ می‌توان گفت که پایان جنگ جهانی دوم آغاز رویارویی انگلیس و آمریکا بود زیرا در حالی که آمریکا تنها صاحب ۱۶ درصد از منابع نفت خلیج فارس بود انگلستان ۷۴ درصد را در تصاحب خود داشت؛ همچنین انگلستان در سال‌های قبل موفق شده بود که در آمد بسیاری از طریق شرکت نفت ایران و انگلیس کسب نماید. سیاست دولت انگلستان پس از

جنگ جهانی دوم نیز در ایران نه تنها حفظ منافع خود بود بلکه همانند آمریکا به دنبال مقابله با نفوذ شوروی هم بود و چون به تنهایی ناتوان از مقابله با شوروی بود در این زمینه نیازمند یاری ایالات متحده آمریکا بود به خصوص که در آن سال‌ها انگلستان با اوج‌گیری نهضت ملی‌شدن نفت به رهبری مصدق تحت فشار شدید هم قرار گرفته بود. آمریکا در این برهه از زمان و در این روزهای حساس، فعالیت‌های گسترده‌ای را علیه دولت انگلیس آغاز کرده بود وی کار آوردن فردی چون قوام السلطنه که با همکاری‌ها نزدیک بود یکی از موارد قابل ذکر است پس از برکناری وی انگلستان همچنان از نفوذ آمریکایی‌ها در ایران نگران بود و این موضوع گری‌ها و دخالت‌ها موجب روی کار آمدن و سقوط دولت‌های چون حکیمی و سپس هزیر شد. پس از آنکه ساعد به عنوان نخست‌وزیر منصوب گردید با تلاش‌های او قرارداد الحاقی گس – گلشنایان منعقد شد اما در مجلس شانزدهم مردود اعلام گردید. با روی کار آمدن سپهبد زرم‌آر که یکی از مهرهای حساس سیاست آن روز محسوب می‌شد و روابط نزدیکی با آمریکا داشت انگلیسی‌ها و شرکت نفت به خاطر حفظ منابع نفتی خود از وی پشتیبانی کردند زیرا امیدوار بودند که در دوران نخست‌وزیری وی لایحه الحاقی به تصویب نهایه برسد. زرم آرا نیز که سودای تحکیم قدرت و چه بسا از میان برداشتن شاه را داشت به دنبال آن بود که با تلفیق منافع انگلیس و آمریکا با امضای قرارداد مناسب‌تری با شرکت نفت؛ مسئله نفت را حل کند و جنبش ملی ایران را از حرکت بازدارد در جریان این کشاکش‌های سیاسی بر سر منابع نفتی، آمریکا که از تداوم سلطه انحصاری انگلیس بر منابع نفتی رضایت نداشت و به دنبال کاستن نفوذ آنان بود قرارداد را با عربستان به صورت پنجاه پنجاه یا اصل تصنیف منعقد کرد که می‌توانست تأثیر زیادی بر روی مبارزات ایران داشته باشد. و به دنبال این قرارداد در ایالات انگلستان را برای دادن امتیازات بیشتر تحت فشار گذاشت و از آن دولت خواست که بر اساس اصل ۵۰-۵۰ با ایران وارد مذاکره شود؛ زیرا به نظر آمریکایی‌ها، سیاست‌های انگلیس در ایران با گذشت زمان هیچ‌گونه تغییری پیدا نکرده بود. بنابراین در گزارش ویلیام واتر مدیر کل امور یونان ترکیه و ایران در وزارت خارجه آمده است: «به نظر من از روز روشن تر است که سیاست بریتانیا در ایران با وجود شرایط کنونی جهان سرسوزنی تغییر نکرده است آنها همچنان مصمم‌اند که منافع شرکت نفت ایران و انگلیس را در چه اول اهمیت قرار دهند به این ترتیب بگذارند اوضاع داخلی ایران به طور دائم در وضعی معشوش و آشفته قرار داشته باشد تا شرایط را به صورتی درآید که بتواند نقش خود را عیناً ادامه دهد یعنی نمایندگان مجلس و مقامات دولتی را کماکان با رشوه بخرند و از این طریق قادر شوند در غیاب یک دولت نیرومند هم‌طور مایلند در ایران رفتار کنند» با درخواست آمریکا از انگلستان، شرکت نفت ایران و انگلیس اعلام کرد که در صورت پذیرش اصل کمپانی مذکور ورشکست خواهد شد با این وجود حاضر بودند که در صورتی که کنترل واقعی نفت در اختیار کشورهای غربی باقی بماند قرارداد را فراتر از شرایط معمول ۵۰-۵۰ ببینند. این همراهی‌های آمریکا با ایران تا این زمان

این تصور را در ذهن بوجود می‌آورد که آمریکا در مبارزه علیه کمپانی نفت از حقوق ملت ایران پشتیبانی می‌کرد در حالی که آمریکا در فاصله زمانی حدود ۱۴ ماه از اردیبهشت ۱۳۳۰ تا تیر ۱۳۳۱ به دنبال آن بود «تا شاید بتواند مصدق را اثر غیب یا وادار به پذیرش مصالحه‌ای کند که براساس آن ایران در ظاهر صنایع ملی شده را در اختیار می‌گرفت اما در عمل اداره و واقعی صنعت نفت را به کنسر سیومی متشکل از شرکت نفت ایران و انگلیس به همراه شرکت‌های عمده غربی واگذار می‌کرد.» به اجمال می‌توان گفت میانجی‌گری آمریکا میان ایران و انگلیس برای حل مسئله نفت در واقع تاکتیکی مقطعی بود که هم حقوق متفق همیشگی و همیمان دائمی خود را حفظ می‌کرد و همین که منافع او را در حوزه نفت ایران به دلایل راهبردی افزایش می‌داد. زیرا در مورد معامله بر سر فروش نفت ملی شده هیچگاه از فرمول تقسیم‌بندی بر اساس ۵۰-۵۰ فراتر نرفت؛ ایالات متحده اوج‌گیری نهضت ملی ایران و طولانی‌شدن مذاکرات بر سر لایحه قرارداد الحاقی را به نشانه یک خطر تلقی کرده بود چنانکه در ویریسون پیشکوتس ژورنالیسم آمریکایی هشدار داده بود که برای آمریکا بسیار خطرناک است که قیمت نفت و همچنین آینده جهان از ادر دستان مردی مانند مصدق و وزیر خارجه‌اش قرار بگیرد و اذعان کرده بود «چنین مردانی ما را وادار به جیره بندی نفت یا حتی ورود به جنگ جهانی سوم خواهند کرد.» به همین دلیل برای پیشگیری از خطری که با ملی‌شدن صنعت نفت ایران منافع آنها را تهدید می‌کرد قرارداد تقسیم منافع را با عربستان سعودی امضا کرد و سپس بریتانیا را برای کنار آمدن با ایران تحت فشار گذاشت از سوی دیگر هر حله بعدی سیاست آمریکا در برابر ایران و مسئله نفت پس از پیروزی ایران نیازم در انتخابات ریاست جمهوری در جهت براندازی دولت مصدق از طریق کودتای نظامی نشان داد که همکاری و رقابت این دو کشور در مقابل ایران همانند دوروی یک سکه بود که در نهایت با تقسیم منابع نفتی ایران و افزایش سهم آمریکا به پایان رسید.

یادداشت

اثرات موقت تنبیه متجاوز بر بازارها

وحید شقاقی شهری کارشناس اقتصادی

اثرات ناشی از رخداد تنبیه متجاوز در بازارها یک مساله زودگذر است این اتفاق اثرات موقتی در بازارهای داخلی داشته و شواهد بازارهایی همچون ارز و طلا نیز مؤید همین مساله بود.

بررسی‌ها نشان می‌دهد برخی جو روانی خاصی رایجاد کرده بودندبه طوری‌که قیمت دلار در بازار غیررسمی دیروز تا حوالی ۷۲ هزار تومان نیز افزایش یافت اما از ساعات اولیه روز دوشنبه شاهد این نکته هستیم که به سرعت اثرات هیجانی تخلیه شده و این روند ادامه خواهد داشت. اصولاً این گونه مسائل اثرات ماندگار و پایدار ایجاد نمی‌کنند و ذات هیجانات پدیده موقتی است باید در نظر داشت که اثرات این اتفاق در بازارهای جهانی نیز در حال تخلیه شدن است و به زودی قیمت طلا و نفت و حتی رمزارزها در بازارهای جهانی به شرایط عادی و بلندمدت خود بازگشت خواهند کرد.

لذا انتظار می‌رود قیمت دلار نیز باوقفه کوتاهی به روند بلندمدت خود برگشت کند.

چنین مسائله‌ای بدان معنا نیست که بهای طلا دستخوش کاهش در بازارهای جهانی نشود باید اشاره کنم انس جهانی طی ماه‌های اخیر روند صعودی گرفته است به طوری که سد مقاومت دو هزار دلاری شکسته شد و بهای هر اونس طلا تا ۲۲۵۰ دلار افزایش یافته، از این رو شواهد جهانی حکایت از این دارد که قیمت انس جهانی همچنان با شیب ملایم افزایش یابد.

این روند البته روند حاکم بر بازار است و اثرات روانی اتفاقات اخیر منطقه در حال تخلیه شدن است.

همچنین درخصوص قیمت کوتاه‌مدت نفت نیز باید اشاره کنم به دلیل بهبود رشد جهانی و افزایش تقاضای کامودیتی‌ها که حکایت از تقویت تولید جهانی دارد، برآورده این است قیمت نفت در کوتاه‌مدت بین ۸۰ تا ۸۵ دلار در نوسان باشد و چندان افق کاهشی برای قیمت نفت وجود ندارد.

باید توجه داشت که سیاست دولت لازم است بر مهار نرخ تورم استوار شود. در این راستا مهار تورم ریالی و پیشگیری از جهش ارزی نیز اقدام لازمی است که باید در دستور کار دولت قرار گیرد. در مورد قیمت دلار در داخل کشور باید اشاره کنم عوامل کلیدی نقش اساسی دارند و آنچه قیمت دلار را در داخل کشور تأمین می‌کند بحث سیاست‌های کنترل تورم، مهار ناترازی‌های اقتصا کلان، کاهش کسری‌های تجاری غیرنفتی و حساب سرمایه است و دولت باید بر بهبود عوامل پایدار تکیه کند هر چند، سیاست‌ها و اصلاحات در راستای موارد اشاره شده اتخاذ شود قطعاً علامت مثبتی در پی خواهد داشت و در کنترل قیمت دلار اثر گذار خواهد بود.

تعلل دولت در اتخاذ اصلاحات اقتصادی می‌تواند به افزایش روند تدریجی قیمت دلار منجر شود. تأکید دارم چنانچه روند اصلاحات اقتصادی امیدبخش باشد حتی می‌تواند از بار انتظارات تورمی به هر دلیل نیز بکاهد، لذا دولت باید جسارت و برنامه اصلاحات اقتصادی را در جهت مهار ناترازی‌های اقتصاد کلان و تقویت حکمرانی ریال داشته باشد و این پیام را به جامعه صادر کند که اجازه تشدید کسری‌ها و ناترازی‌ها را نخواهد داد.

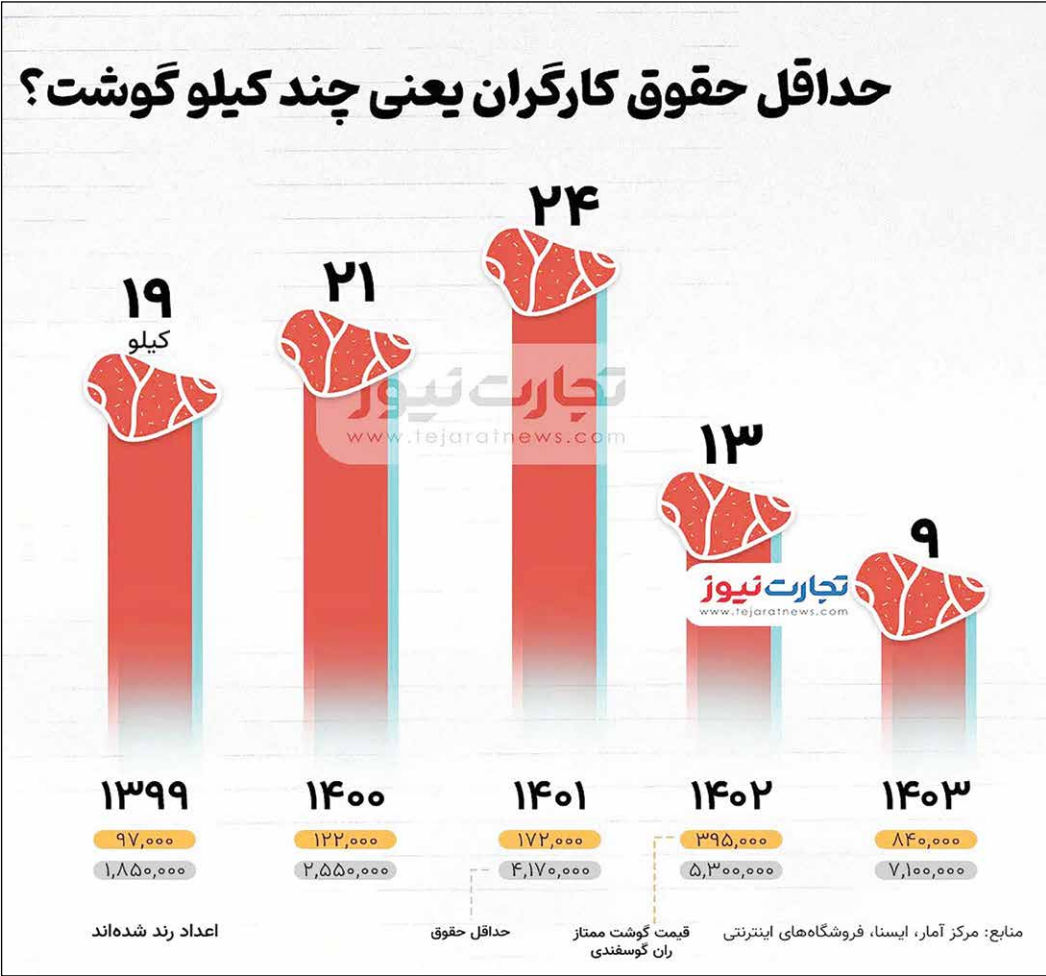
- صاحب امتیاز: مدیر مسئول و سردبیر: امیر دینانی
- قائم مقام مدیرمسئول: محیا سادات بهره دار
- مشاور رسانه ای: مجید بهره مند

- دبیر گروه سیاسی: زهره دینانی
- دبیر گروه جامعه: سید محسن بهره دار
- دبیر گروه اقتصاد: آرزو صبوری
- دبیر گروه حمل و نقل: پژمان صالحی

- مترجم: نیلوفر مهتدی
- بشپشتیبانی سایت: امید فرمانی
- ناظر چاپ: وحید قهرمانی
- عکس: حامد ریحانی

آدرس: تهران - میدان هفت تیر - ابتدای خیابان کریمخان زند روبروی داروخانه ۱۳ آبان مجتمع اداری کریمخان زند - برج A - طبقه پنجم - واحد ۸۵۱
تلفن تحریریه: ۰۲۱-۸۸۶۷۵۴۴ - تلفن بازرگانی: ۰۲۱-۸۸۶۷۵۱۹ - فکس: ۸۸۳۴۶۳۷۷ سامانه پیامکی: ۰۲۱۷۸-۲۲۷۷۸-۰۱۸۶ چاپ: شاهچه سبز

ایفئوگرافیک

یادداشت

کارشناسی و حمایت شده از سوی نخبگان جامعه را برای تحقق آمال و خواسته‌های مردم دارد. رسانه مستقل به معنای عام آن از رسانه‌های سنتی گرفته تا رسانه‌های مدرن و حتی تریبون‌هایی مانند نماز جمعه و جماعت که در طبقه بندی رسانه‌های ارتباطی، قرار می‌گیرند، قدرت مندترین نهاد سازنده و پاسدار اعتماد عمومی است. کار رسانه به نما یندگی از افکار عمومی حفاظت و حراست از حقوق عمومی است. پانکی جامعه و پاک دستی مدیران آن هر که می‌خواهد باشد، از جمله همین حقوق عمومی است و استثنایی ندارد. خاصه که در مقام حکومت، وعظ و خطابه و جایگاهی رفیع مانند امام جمعه باشد و یا قار گیرد، که در آن موقعیت حتی کوچک‌ترین خطایی قابل اغماض نیست و با فاصله به حساب دین نوشته می‌شود. توجه داریم که مجاری اطلاعاتی سازنده افکار عمومی اند و در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌ها در سطح جهانی، منبع اطلاعات هستند. آنچه در این شرایط خاص و ویژه کشور، در هر دو بُعد داخلی و خارجی باید مورد توجه عموم قرار گیرد، این مهم است که راه توسعه و پیشرفت تنها با سیاست میانجی و کیش

حمایت افکار عمومی برای یک جامعه دینی حیاتی تر است

دکتر نرف پیندار

استاد دانشگاه

با ارزش‌ترین و حیاتی‌ترین عنصر حیات بخش هر نظام، حکومت و دولتی، «سرمایه اجتماعی» یا همان حمایت و اقبال مردمی است. این سرمایه برای همه نظام‌های سیاسی دارای ارزش حیاتی است، ولی برای نظام‌هایی که جنبه دینی دارند، حیاتی‌تر است. از این حیث که نظام با باورهای دینی و ایمانی مردم پشتیبانی می‌شود و حفظ آن نیز به همین جهت در باور این مدارها «واجب» می‌شود، اگر چه در سوی دیگر این نظر وجود دارد که «حکومت و ساختارهای حکومتی، امری عرفی و اجتماعی است و باید با عقل و فهم آن را بررسی کرد نه با تعبد و تقلید».

سرمایه اجتماعی تحت تأثیر گذاره‌ها و متغیرهای زیادی شکل می‌گیرد، از رفتار پیدا می‌کند، و یا حتی ممکن است از بین برود، که اصلی‌ترین آن‌ها اعتماد و اطمینان و باور مند بودن به این است که آن نهاد، می‌تواند بر نامه ملون و روش‌شن و

سرمقاله

شوش و بیستون و کنگاور و کرمان و کویر. با توجه به وسعت ایران و فاصله زیاد بین مبادی و شهرهای سیاحتی که در همه جای کشور پراکنده شده‌اند سفر به زمان تقریبی یک هفته یا بیشتر نیاز دارد و لذا ایام نوروز و فصل تابستان (اگر بشود) از محل کار مرخصی گرفت تنها زمان مناسب برای انجام این مهم است. تعطیلی دو روزه آخر هفته اما هیچ کمکی به رونق سفر سیاحتی و کاسبی شرکت‌های خدمات مسافرتی نمی‌کند مگر در سفرهای خیلی نزدیک که بشود امروز رفت و فردا برگشت. قطعاً از تعطیلات دو روزه آخر هفته نمی‌توان برای سفر از خر مشهر به قصد بازدید از اصفهان و شیراز استفاده کرد. یکی از مصیبت‌های گردشگری داخلی مراکز اقامتی دولتی و شبه دولتی هستند که راه را بر مراکز اقامتی رسمی و عمومی مانند هتل‌ها و خانه‌های بومی و سنتی سد می‌کنند. هر کدام از دستگاه‌های دولتی و شبه دولتی و نظامی و انتظامی و بانک‌ها و شرکتهای بزرگ وابسته به آنها در جهت رفاه کارکنانشان مراکز ی در مناطق توریستی (بخصوص استان‌های خزری) ساخته و با هزینه کمتر، کارکنان خود را از مراجعه به مراکز اقامتی عمومی بی نیاز می‌کنند. فراموش نکنیم که همین هتل‌های موجود هم عمدتاً به بنیادها و مراکز خصولتی وصل هستند که اگر مالک خصوصی مستقل می‌داشتند، نمی‌توانستند سر پا بمانند. مصیبت دیگر گردشگری داخلی وضعیت اسف بار حمل و نقل عمومی بین شهری اعم از راه آهن و اتوبوسرانی و هواپیمائی ست که در اینجا به آن نمی‌پردازیم.

کساد ی کار مرکز اقامتی رسمی انگیزه سرمایه گذاری بخش خصوصی را کم می‌کند. این خود باعث کاهش عرضه و کیفیت خدمات مکان‌های اقامتی می‌شود و کاهش عرضه باعث گرانی هتل‌ها و مراکز اقامتی می‌شود و گرانی باعث کاهش اقبال مردم به این مراکز می‌شود. مردم بجای هتل تریجیح می‌دهند به خانه‌های استیجاری بروند. حتی اگر بر آن مکان‌ها نظارت نباشد و پول و امنیت مسافر در خطر قرار بگیرد. این چرخه معیوب بعلاوه سیستم حمل و نقل فُشَل و تورم و کاهش قدرت اقتصادی جامعه باعث کساد ی و بی رمقی گردشگری داخلی شده است؛ آنقدر کم رمق که برخی، چادر خوابی را بر استفاده از هتل و خانه‌های بومی و سنتی ترجیح می‌دهند. دسته دیگری از سفرها، سفرهای دانشجویی هستند که فرد دانشجو به هدف تحصیل، در طول سال تحصیلی چند بار به دانشگاهش رفت و برگشت می‌کند. طبعاً از نمذ این نوع سفر هم کلاه مهمی نصیب گردشگری داخلی نمی‌شود چرا که دانش‌جویان هم در مبدأ و هم در مقصد جا و مکان دارند. حجم سفرهای دانشجویی آنقدر زیاد نیست که تقاضای زیادی برای سیستم

خود باقی ست. طبعاً از نمذ این نوع سفر کلاه مهمی نصیب گردشگری داخلی نمی‌شود چرا که مهاجران در موقع رجعت به موطن خود، جا و مکان دارند و نیازی به مراکز اقامتی و شرکتهای خدمات مسافرتی ندارند. هر چند تقاضای زیادی برای سیستم‌های حمل نقل ایجاد می‌شود، با توجه به وسعت ایران و فاصله زیاد بین شهرها، رجوع به شهر اجدادی به زمان تقریبی یک هفته یا بیشتر نیاز دارد و لذا ایام نوروز و فصل تابستان و تعطیلی مدارس (اگر بشود) از محل کار مرخصی گرفت تنها زمان مناسب برای انجام این مهم است. تعطیلی دو روزه آخر هفته اما هیچ کمکی به رونق این نوع سفر نمی‌کند. قطعاً از تعطیلات دو روزه آخر هفته نمی‌توان برای سفر از تهران به بهبهان و سر زدن به اقوام استفاده کرد. فراموش نکنیم که این مهاجران علاقه و گاهی اصرار دارند که در جمع خانواده و ایل و قبیله خود مراسم دینی و آئینی و مراسم جشن و عید و ختم و عزرا انجام بدهند. چه بسا وصیت می‌کنند که پس از مرگ در خاک آباء و اجدادی دفن شوند. مگر می‌شود مراسم نخل گردانی عاشورا در یزد و مراسم قالیشویی در مشهد ادهال و مراسم سینه زنی در پوشهر و گلاب گیری در قمصر را در تهران تصور کرد؟

انگیزه دوم و سوم برای سفر در ایران سفرهای زیارتی و سیاحتی هستند که چشم امید صنعت گردشگری داخلی به آنها است. بیشترین سفرهای زیارتی در کشور به مقاصد مشهد و قم انجام می‌شوند. با توجه به وسعت کشور و فاصله زیاد بین شهرهای ایران با این دو شهر اصلی، زیارت به زمان تقریبی یک هفته یا بیشتر نیاز دارد و لذا ایام نوروز و فصل تابستان و تعطیلی مدارس (اگر بشود) از محل کار مرخصی گرفت) تنها زمان مناسب برای انجام این مهم است. تعطیلی دو روزه آخر هفته اما هیچ کمکی به رونق سفر زیارتی و کاسبی شرکت‌های خدمات مسافرتی نمی‌کنند مگر در معدود شهرهای نزدیک به این زیارت‌گاهها. قطعاً از تعطیلات دو روزه آخر هفته نمی‌توان برای سفر از خرم آباد به قصد زیارت مشهد استفاده کرد. تعطیلات دو روزه آخر هفته آثار و تبعات دیگری از جمله بر عملکرد کارکنان دارد که در اینجا به آن‌ها نمی‌پردازیم. رونق سفرهای سیاحتی و زیارتی اما قبل از هر چیز به قدرت اقتصادی مردم بستگی دارند. تا وقتی حواج اولیه خانوار اعم از مسکن و خوراک و پوشاک و سلامتی و امنیت و تحصیل تأمین نشود مجال زیادی برای تفریح و سفر و زیارت نیست. ایران مکان سیاحتی کم ندارد از تهران و دماوند و برج فلرل و شیراز و تخت جمشید و حافظ و سعدی و فلک الافلاک و کلیسایی سن استپانوس و سلطانیه گرفته تا اصفهان و رامسر و خزر و جاده جالوس و همدان و مشهد و طریقه و شاندیز و فردوسی و خیام و ماسوله و ایبانه و چغازنبیل و

حمل و نقل دست و پا کند. حتی اگر مسافرت اساتید پروازی را هم در نظر بگیریم. تعطیلی دو روزه آخر هفته اما کمک زیادی به رونق سفر دانشجویی و کاسبی شرکت‌های خدمات مسافرتی نمی‌کند. قطعاً دانشجویی دانشگاه تهران نمی‌تواند از تعطیلات دو روزه آخر برای سسر زدن به خانواده خود در بندر عباس استفاده کند.

دسته دیگری از سفرها، مسافرت‌های شغلی هستند. تعداد این نوع سفر آنقدر زیاد نیست که جاده‌ها را بند بیآورند و هتل‌ها را اشباع کند. این مسافرت‌ها در طول سال پخش هستند و در ایام پیک انجام نمی‌شوند و لذا نعمتی هستند

برای مراکز اقامتی و سیستم حمل و نقل در ایام رکود؛ هر چند ناچیز. تعطیلی دو روزه آخر هفته اما هیچ کمکی به رونق سفرهای شغلی نمی‌کند. چه باید کرد؟ عده‌ای به عده‌ای به ترتیب بر توزیع سفر در طول سال اصرار دارند تا اولاً تراکم جاده‌ها و سوانح رانندگی کاهش یابند و دوماً مراکز اقامتی و توریستی علاوه بر نوروز در ایام دیگر هم رونق داشته باشند. دو پیشنهاد در این مورد وجود دارد:

اول) تعطیلات آخر هفته به دو روز افزایش یابد. این طرح در مجلس در حال بحث و در آستانه تصویب است. اما بنظر نمی‌رسد این طرح بتواند کمکی به حل دو مشکل فوق‌الذکر بکند چرا که تعطیلات دو روزه با توجه به وسعت کشور نمی‌تواند فرصت لازم و کافی برای انجام سفر چه از نوع قبیلگی و چه از نوع زیارتی و سیاحتی و چه از نوع دانشجویی را فراهم کند. این طرح شاید بدلیل نزدیکی، فقط به کار تهرانی‌ها بیاید که بتوانند دو روزه به صفحات شمال کشور سفر کنند و برگردند و الا همانطور که در بالا آمد، برای ساکنین اکثر دیگر شهرهای کشور فرصت مسافرت فراهم نمی‌کند. تهرانی‌ها کمتر از ده درصد جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند و قرار نیست قانون در مورد نیازها و منافع و حقوق آن ۹۰ درصد بقیه ساکت باشد. آمد اهالی شمال از میزبانی تهرانی‌ها قابل چشم پوشی نیست اما فراموش نکنیم که هجوم تهرانی‌ها به شمال در تعطیلات، آسیب‌های زیادی به طبیعت و محیط زیست این استان‌ها وارد می‌کند. تغییر کاربری اراضی کشاورزی به مسکونی و بحران زیاله و فاضلاب و آسیب جدی به اکوسیستم تالاب انزلی تنها چند تا از پیامدهای این هجوم هستند. دولت با ساخت اتوبان‌های جدید بین تهران و استان‌های خزری، این هجوم را تسهیل و تشویق می‌کند. (دوم) یک یا دو دوره تعطیلات یک هفته‌ای عمومی در میانه سال تصویب شود تا فرصت مسافرت برای مواردی که در بالا به آنها اشاره شد فراهم شود و فشار مسافرت از ایام نوروز برداشته شود. بنظر می‌رسد پیشنهاد اثر بخش‌تر باشد.